

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126

JUTRO

Izbija vsak dan, razen ponedeljka. Neslovenska znaša mesečno Din 20.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Tujskoprometno in psihološko vprašanje

Tujška sezona gre polagoma h koncu in naši tujsko-prometni kraji pripravljajo bilance letošnjega leta. Te bilance so ugodne tako pri nas, kakor tudi na Jadranu. Tu di kopališča širom naše države so zadovoljni. Nedavno smo povdarjali, da ne zadostuje praristično samo številke, temveč da moramo tujsko-prometno vprašanje, ki je po-
znanost prvotnega gospodarski interes cele Jugoslavije, premotovati ne le z njegovega materialnega, nego tudi z njegovega psihološkega stališča. Takrat smo opozorili zlasti tudi na odnose našega turizma in celokupne naše javnosti napram nacionalnim posebnostim, vrlinam in občutljivostim naših gostov. Zlasti smo s prstom pokazali, da se naši tujsko-prometni kraji vse pre malo zavedajo ogromnega nacionalnega in gospodarskega pomena naših turističnih zvez s čehoslovanskim narodom. Dotok češkoslovanskih turistov v Jugoslavijo, zlasti na naš Jadran, a tudi v naše planinske kraje, je od leta do leta vse večji. Se l. 1930, so bili Čehoslovaki kot turisti pri nas na tretjem mestu. l. 1933. že na prvem, in tudi letošnja statistika bo, kakor kaže, čehoslovanskim dala prvenstvo. V subih številkah znači to milijonske vsote z dvema ničlami na zaslužku in dobičku.

Zadeva je torej, če govorimo samo z gospodarskega stališča, najmanj toliko pomembna in važna kakor vprašanje izvoza katerega koli našega pridelka, ki leto za letom pretresa široko našo javnost. Z največjo pazljivostjo moramo motriti, ali so se naši gostje vrtili zadovoljni in ali smemo računati na njihov ponovni obisk ne samo v doedanjem, nego še v pomnoženem številu. Zato smo dolžni opozoriti, da se je letos v čeških krogih pojavil gotov kritičen napram Jugoslaviji kot turistični zemlji. V češkoslovanski javnosti se je pričela razprava o Jugoslaviji kot turistični državi, iz katere veje neko nezadovoljstvo in razočaranje in izbija občutek, kot da Jugoslavija Čehoslovakov ne sprejema tako, kakor bi oni sicer mogli upravičeno pričakovati. Na srečo so to še pojedini slučaji. Ali jih je treba zabeležiti kot značilne in kot svarilo. Pred nami je nekaj člankov iz ugledne prariske revije »Čin« in pazno smo čitali polemike, ki se je razvijala v znanem ilustriranem obzorniku »Světovzor« o vprašanju, ali naj zabujajo češkoslovanski letoviščarji v Rumunijo ali v Jugoslavijo? V zadnji številki se je neki pisec prav krepko zavzel za Jugoslavijo, ne da bi pri tem udaril na čustvene strune in poudarjal bratstvo. Lahko bi navedli še več primerov, vendar ne kaže, da bi brez mere generalizirali izraze nezadovoljstva na češkoslovanski strani, najsi bi bili še številnejši. Toda omalovaževati jih takisto ne kaže. Dober poznavalec češkega značaja opazi v teh iskrenih javnih besedah to, kar velika večina naših čeških prijateljev in rednih obiskovalcev prikriva ali pa pove samo v zaupnem krogu. Kakor odnosi med dvema narodoma, imajo tudi odnosi med dvema narodoma svojo psihologijo, in prav na tem rahljotnem področju se najprej pojavijo razpoke vzajemnega prijateljstva ali ljubezni. Zato jim moramo posvečati pozornost, da se »prejtna pristranost«, kakor pravi Josef Dvořák v »Činu«, ne izpremeni v rezerviranost, ki od nje ni več daleč oddaljenost.

Medtem ko se je v »Světovzoru« pojavila alternativa »Jugoslavija ali Rumunija«, primerja sodelavec »Čina« cene v Jugoslaviji in Italiji in se vprašuje, ali gospodarski momenti res govore izključno v prid Jugoslaviji? Ne vzemirjamo se zaradi takih primerjav in računov. Skušajmo razumeti narod, ki je tolikokrat dejansko, ne samo z besedami, dokazal, da nam je najbližji in ki vendar ni vedno našel na slovenskem jugu tako odprti srce in nesebični duš, kakor jih z naše strani tolikanj opevamo, ko v isti sapi govorimo o Čehih kot »sebičnih realisti«. Pazimo se, da nam Čehi ne dokažejo, kolikanj prekažajo v svoji čustveni toploti in slovenskem idealizmu nas »južnjake«, ki smo tako trdno prepričani, da v tem zadržujemo daleč za nami! Stvari postajajo čedalje jasnejše in čehoslovakom se ne bo treba bati stroge in objektivne kritike. Toda prav objektivnost zahteva logiko. In le priznajmo, da je naša čustvenost nasproti Čehoslovakom premalo logična. In vendar tudi tu ne gre brez neke logičnosti, vzajemnega upoštevanja in razumevanja; brez nekaj računov in obračunov. Prav v tem je pa na naši strani Ahilova peta naših vzajemnih odnosov.

Nedvomno je, da je poslabšanje na tem področju tudi posledica političnega kolebanja in iskanja, sploh odraz današnje velike negotovosti in zmede v Evropi. Teh posledic ne more izpremeniti široka javnost. Toda psihološki vzroki češkega razočaranja so v našem drugem, in to bi hoteli poudariti:

Čehoslovaki so si pridobili v našem tujskem prometu prvenstvo, vendar se v zadnjem času pri nas pozabija na to. Čehi imajo, po pravici ali ne, občutek, da dajemo preočito prednost neslovanskim gostom, predvsem Nemcem. Prosimo čitatelja, ki ima nekoliko tanjši čut za razumevanje psihološke odnose med narodi, da se skuša zvesti v češkoslovansko stališče in ga od tod pogledati in razumeti. Češkoslovansko prvenstvo je ne le številčno, temveč tudi mo-

UREDBA O LIKVIDACIJI KMEČKIH DOLGOV

Predsednik vlade smatra, da je nova uredba v splošno in vsestransko korist vsega našega gospodarstva

Beograd, 25. septembra. AA. Ob 16.30 je predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović sprejel novinarje in jim sporočil, da so na dopoldanski seji ministrskega sveta sprejeli končno redakcijo uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov. Obenem jim je izjavil:

Z uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov, ki jo je ministrski svet sprejel na svoji današnji seji, odstavlja kr. vlada z dnevnega reda in dokončno rešuje važno vprašanje, ki je za veliko število kmetovalcev življenjskega pomena. Urejeno je dokončno vprašanje, ki je ogromnega pomena tudi zato, ker je njegove prejšnje odlaganje povzročilo zelo škodljive posledice za vse naše gospodarstvo in istočasno držalo večino naših kmetovalcev pod bremenom prekomernih, velikih in težkih dolgov.

S tem v zvezi preneha naš kmetovalec biti dolžnik upnikov, katerim je doslej dolgoval, in bo postal dolžnik ustanov, ki poslujejo pod državnim nadzorom. Na ta način je zdaj to hudo in bolešno vprašanje dokončno urejeno. Nova uredba obsega vse kmečke dolge do vseh upniških skupin, česar doslej ni nobena uredba predvidevala. Likvidirani bodo na ta način torej vsi kmečki dolgi. Uredba obsega dolge kmetovalcev, ki jih imajo tako pri denarnih zavodih kakor pri kmečkih zadrukah, pri Drž. hipotekarni banki, pri Privilegirani agrarni banki, prav tako pa obsega tudi dolge, ki jih imajo pri zasebnih upnikih.

Za 800.000 zadolženih kmečkih posestev, ki dolgujejo navedenim ustanovam in zasebnim upnikom kakih 6 milijard Din, določa uredba ukrepe, da se bodo mogla razdolžiti v mejah svojih sedanjih plačilnih možnosti.

Poleg podaljšanja plačilnih rokov in znižanja obrestne mere določa nova uredba olajšavo z znižanjem samega temeljnega dolga. Kot načelo velja pri tem določba, da se naj dolg zmanjša na polovico. Uredba določa znižanje dolgov za 50% pri vseh dolgovih do 25.000 Din brez razlike linearno.

Pri dolgovih nad 25.000 Din lahko dolžnik, če jih ne more plačati, zahteva takisto znižanje za 50%.

Pri kmečkih dolgovih zasebnikom — izvzeti so blagovni krediti — je predvideno znižanje dolga za 50% vsem brez razlike.

Kr. vlada je posvetila svojo posebno pozornost hudim razmeram, v katerih živi mali, gospodarsko slabi kmetovalec, ki pa tvori večino zadolženih gospodarstev. Lahko rečemo, da je teh 59% vseh zadolženih gospodarstev. Zato so vsakemu kmetovalcu znižani dolgi za 50%.

Uredba se nanaša na vse kmečke dolge, nastale pred 20. aprilom 1932.

Kdo je kmet

Za kmeta v smislu te uredbe se smatra fizična oseba, ki ji je poljedelstvo glavni poklic, ki obdeluje zemljo sama ali s člani svoje družine in v primeru potrebe z najmanjšo delovno močjo, katere obdavčeni dohodki izvirajo pretežno iz poljedelstva, in katere posest ne presega površine 50 ha obdelane zemlje, oziroma pri rodbinskih zadrukah 100 ha obdelane zemlje.

V maksimum obdelane zemlje se vrata osebo imetje kmeta in imetje njegove žene in otrok, če žive z njim v hišni skupnosti.

Tudi osebe, ki zaradi bolezni in drugih neodstranljivih zaprek ne morejo same obdelovati svoje zemlje, dalje mladoletni otroci kmetov in osebe, ki same ali s člani svoje družine obdelujejo tujo zemljo, in poljski delavci, če jim je to glavni poklic in ne plačujejo razen uslužbenškega davka nobenih drugih davkov, se smatrajo pod gornjimi splošnimi pogoji za kmete.

Izkazala, da je dolžnik kmet, izdajajo na zahtevo občinska oblastva v roku 14 dni.

Kaj se smatra za kmetске dolge

Za kmetске dolge se smatrajo vse obveznosti v denarju zasebnopravnega zna-

tako da bo obvarovan pred gmotnim polomom in rešen svojih prekomernih dolgov.

Na ta način se je pristopilo h končni likvidaciji vseh kmečkih dolgov in sicer tako, da bo na eni strani olajšano stanje velike množice kmetovalcev, na drugi strani pa bo mogel kmetovalec v bodoče odgovarjati vsem svojim obveznostim in se vnovič posluževati kreditov s pomočjo kreditnih ustanov, ki so kmetu in narodnemu gospodarstvu potrebne. Čeprav so denarne in kreditne ustanove prevzele gmotne žrtve pri rešitvi vprašanja kmečkih dolgov, so kmetovalci vendarle ohranili pri njih zaupanje, tako da jim bodo z novimi denarnimi sredstvi omogočile novo delovanje na način, ki ga določa uredba.

Gmotne žrtve, ki so jih prevzeli narodna celota, denarne ustanove, zadrugništvo in posamezniki z rešitvijo tega važnega vprašanja, so malenkostne v primeri s koristimi, ki jih bo imela celota, narodno gospodarstvo in množice kmečkega ljudstva.

Z žrtvami, ki so jih prevzele denarne ustanove z rešitvijo vprašanja kmečkih dolgov, ne bodo prizadeti interesi varčevalcev, kakor ne gre do breme hranilništv vlog in varčevalcev, ki ostanejo v celoti zavarovane. Nasprotno, ureditev kmečkih dolgov pri denarnih ustanovah na način, ki ga določa uredba, spravlja denarne ustanove glede terjatev proti kmetovalcem v boljši položaj. Namesto teh svojih terjatev dobe novega dolžnika, ki jim ne da samo jamstva, da bodo prišle do svojih novih terjatev v celoti ne glede na čas, temveč dobe denarne ustanove s pomočjo novega dolžnika in z uredbo predvidenimi kreditnimi operacijami nova denarna sredstva, s katerimi bodo lahko obnovile svoje poslovanje, viagateljji pa bodo s svoje strani prišli do vseh svojih terjatev iz starih vlog in sicer v krajšem času, kakor pa bi bilo, če vprašanje kmečkih dolgov ne bi bilo dokončno urejeno.

Finančni ukrepi, ki jih določa razglašena uredba in ki se bodo izvedli pri reševanju vprašanja kmečkih dolgov, v nobenem primeru ne bodo škodili naši narodni valutni niti našemu državnemu kreditu, ker je za denarna sredstva finančne likvidacije kmečkih dolgov preskrbljeno na način, ki v polni meri upošteva našo nacionalno valuto in naš državni kredit. Z zaščito gospodarskih interesov širokih množic kmečkega prebivalstva, s končno rešitvijo vprašanja kmečkih dolgov in s podelitvijo novih pobud za gospodarsko delovanje bo poskrbljeno tudi za vsestranske in splošne koristi.

Med kmetске dolge ne spadajo javne dajatve, z zakonom odmerjene pristojbine, blagovni dolgi do 500 Din, nastali po 20. oktobru 1931, v kolikor niso izpremenjeni v menične terjatve, dolgi, v kolikor so pokriti z ročno zastavo, dajatve na račun plač, terjatve obrtnikov, obveznosti iz podedovanja, terjatve Narodne banke, Državne hipotekarne banke in Privilegirane agrarne banke, v kolikor to ni izrecno drugače navedeno v tej uredbi. Narodna banka ima pravico, da v obsegu svoje pristojnosti izda poseben sklep o olajšavah tistim dolžnikom, ki bi se nanje drugače uredba nanašala.

Višina kmetskega dolga se določa tako, da se obračunava neplačane pogojne obresti, vendar ne nad 12% na leto do 20. aprila 1932, in se prštejejo glavnici.

Olajšave za zadruge

Čl. 32. se bavi z olajšavami, ki jih PAB daje zadrugam in drugim svojim dolžnikom, ki bi se nanje sicer nanašale določbe te uredbe. Tako bo PAB znižal za 25% dolge na obveznice svojih dolžnikov, zadrugnikov oziroma kmetških zadrug za poljedelski kredit.

Ta dolg bodo morali navedeni dolžniki izplačati v 12 letih po 4 in pol % obresti. Dolžniku dolgoročnih hipotekarnih posojil more PAB znižati dolg največ za 25%. Tak dolg imajo dolžniki vrniti v 15 letih po 5% obresti.

Če dolžnik dosepelega obroka ne plača o pravem času, davčna uprava v dveh mesecih eksekutivno izterjala zaostanek iz dolžnikovega imetja.

Dotacija fonda pri PAB

Računu Posebnemu fondu za ureditev kmetških dolgov pri PAB pripadajo tudi ti le zneski:

- a) dotacija države v znesku 5 milijonov Din svako proračunsko leto, počenši z letom 1937/38,
- b) dividende, ki pripadajo državi in razredni loteriji po čl. 39. zakona o PAB, in
- c) prebitek dividend, ki bi jih PAB mogla izplačati delničarjem preko 3% na delnico (čl. 39 in 50 zakona o PAB). Država in razredna loterija nimata pravice do udeležbe pri kapitalu banke, vse dotle, dokler se z amortizacijo računa posebnega fonda za ureditev kmetških dolgov ne izvrši popoln odpis izgube po tem računu. Ostali delničarji PAB pa bodo v bodoče oproščeni vseh državnih in samcupravnih davkov, doklad, taks in vseh drugih plačil kakršnekoli vrste na dividendo.

12 let po 3% obresti na leto od 15. novembra 1936 po sledeči tabeli:

Plačil. rok obresti	ost. dolga	15. nov.	Din	Din	Din
1936	3	—	100		
1937	2.79	7.01	92.99		
1938	2.58	7.22	85.77		
1939	2.35	7.45	78.34		
1940	2.12	7.68	70.64		
1941	1.88	7.92	62.72		
1942	1.64	8.16	54.56		
1943	1.38	8.42	46.14		
1944	1.12	8.68	37.46		
1945	0.86	8.94	28.52		
1946	0.58	9.22	19.30		
1947	0.30	9.50	9.80		
1948	—	9.80	—		

Kako se bo postopalo

Izvršitev likvidacije kmetških dolgov prevzame Priv. Agrarna banka.

Denarni zavodi, kreditne zadruge vseh oblik in druge zadruge, ki po svojih prarilih smejo dajati denarne kredite kmetu — zadrugnikom, izvzemši nabavljalne in konzumne zadruge, bodo po odredbi PAB odpisali vsakemu svojemu kmečkemu dolžniku 25% in sicer v breme svojih rezerv in v breme do 50% vrednosti vplačane glavnice. PAB bo odobrila na tekoči račun gornjim ustanovam 50% terjatev, za ostanek v višini 25% bo država tem ustanovam dala obveznice, ki jih bo na njen račun izdala PAB. Te obveznice se bodo obrestovale po 3% na leto in bodo imeli amortizacijski rok 20 let v enakih letnih obrokih. Podrobnosti o tem bo določil finančni minister s posebnim pravilnikom.

Počenši s prihodnjim proračunskim letom bo finančni minister osigurati potrebne zneske za obrestno in amortizacijsko službo pri teh obveznicah.

Na tekočem računu pri PAB priznane terjatve se bodo zavodom izplačale v roku 14 let z letno obrestno mero 3% v enakih letnih obrokih, počenši z 31. decembrom 1937. V to svrhu se ustanovi pri PAB poseben fond.

Pooblašča se PAB, da gori navedenim zavodom na podlagi njihovih terjatev na tekoče račune in po njihovi zahtevi izda bone do višine teh njihovih terjatev, ki se bodo mogli lombardirati.

Izdane obveznice države se bodo porabile za plačilo davčnih zaostankov do vste tega 1932. Za zavarovanje vseh dolgov, prevzetih na račun države, si PAB pridobi generalno hipoteko na vse nepremičnine kmečkih obvezancev.

Če je dolg večji od 25.000 Din

Če celotni kmetov dolg zavodom presega 25.000 Din, se mora z ozirom na imovinsko stanje posameznika znižati za 30%. Dolžniki, katerih skupni dolg znaša več ko 25.000 Din in več nego 50% vrednosti njihovega imetja lahko zahtevajo znižanje dolga do 50%. Vrednost zemljišča se določa na osnovi katastralnega čistega dohodka.

Sklep o znižanju takih dolgov bodo izdala sreska sodišča v kraju, kjer dolžnik stanuje. Prošnje je vlagati v roku 2 mesecev. Priložiti je izkazilo občine, seznam upnikov z višino in pravno osnovno dolga, seznam in označbo vrednosti nepremičnin in premičnin ter vseh dohodkov, dalje izkazilo občinske uprave o številu hišnih članov in o številu in vrednosti živine in drobnice.

Tako znižan dolg bodo dolžniki plačevali PAB-u po 4 in pol % obresti 12 let počenši s 1. novembrom 1936 v enakih letnih obrokih.

Letni odplačilni obrok po polagaj dolžnik na račun PAB-u preko pristojnih davčnih ustanov.

Odplačilni načrt

Odplačilni načrt določa, da se glavnica 100 Din na dan 15. novembra 1936 plača

Kmečki dolgi pri Drž. hipotekarni banki

Vsem hipotekarnim dolgoročnim posojilom pri DHB, dovoljenim kmetom, ki so se kot taki zadolžili v času po končani vojni do 20. aprila 1932, se zniža obrestna mera na 4 in pol %, računajoč od prve plačane anuitete, ki dospe po uveljavitvi te uredbe. Razen tega se jim podaljša rok izplačila posojila na 32 let, računajoč od dneva prvotne zadolžitve.

Dolgi na blagu

Dolgi nastali pred 20. okt. 1931. iz nakupa blaga na up, ali obrti, se plačajo brez znižanja v roku 12 let v enakih letnih obrokih, počenši s 1. novembrom 1936. Na te dolge ne tečejo obresti.

Dolgi zasebnikov

Dolgi v drugih pravnih odnosih, ko se njihova višina določa na način, ki ga odreja prvi odstavek čl. 4. uredbe, se znižajo za 50%. Tako znižani dolg bodo dolžniki plačali po odplačilnem načrtu v 12 letih s tremi odstotki obresti v enakih letnih obrokih vsako leto najkasneje do 15. novembra. Prva anuiteta zapade 15. novembra 1936.

Dolžniki kmeti iz tega člena niso deležni te ugodnosti zaščite, če so v boljšem položaju, kakor njihov upnik.

Dolžnik, ki dokazuje, da ne more plačati niti 50% svojega dolga privatniku ali ki dokazuje, da je pred 20. aprilom 1932 za ta dolg plačeval oduške obresti, sme v roku leta dni po uveljavitvi te uredbe zahtevati od pristojnega sreskega sodišča, da se mu zniža dolg tudi na manj ko 50%.

Če dolžnik ne plača dosepelega obroka

Če dolžnik ne plača svojega dosepelega obroka po uredbi, izvzemši primere elementarnih nesreč, zaradi katerih je dobil odlog plačila davkov, dobi upnik pravico takoj zahtevati plačilo vsega ostanka dolga po redni sodni poti, v kolikor je dolg zmanjšan po določbah uredbe, ima po dolžnik pravico plačati ostanek zmanjšane dolga.

Določbe uredbe se ne morejo izpremeniti v dolžnikovo škodo. Če so med dolžnikom in upnikom dogovorjeni roki, obresti in drugo za dolžnika ugodnejše od pogojev, ki jih določa ta uredba, ostanejo v veljavi dogovorjeni pogoji. Dolžnik more pred rokom položiti enega ali več obrokov ali izplačati ves dolg.

Dolgi, ki vsega skup niso večji ali ki po izvršitvi znižanja ne bodo višji od 500 Din, se imajo plačati v dveh enakih letnih obrokih.

Predvidene so posebne kazni za dolžnike, ki bi hoteli odtujiti ali obremeniti svoje imetje, da oskudujejo svoje upnike. Takšni dolžniki poleg tega izgube tudi vse olajšave.

Vsi posli, sodni opravi in vsi dokumenti in listine po tej uredbi so oproščeni pristojbin, izvzemši pristojbino na pritožbe pri okrožnem sodišču.

Pristojni ministri bodo izdali še posebno pravilnik za izvršitev te uredbe. Pravosodni minister je pooblaščen, da izda avtentične razlage uredbe. Pravilniki, ki jih uredba določa, se imajo izdati do 1. novembra 1936.

Podružnica PAB v Ljubljani

Beograd, 25. septembra. a. V zvezi z uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov je bilo sklenjeno, da se otvorita v Zagrebu in Ljubljani podružnici Privilegirane agrarne banke, ki bosta vodili te posle pri razdolitvi kmetov.

Kardinal Pacelli in katoliški tisk

Vatikan, 25. septembra. b. V okviru m'dnarodnega kongresa za vzgojo katoliških novinarjev je danes spregovoril tudi kardinal Pacelli, ki je med drugim izjavil: Zalosten pogled obračamo na Nemčijo. Zares in močno nas boli, da ni na tem kongresu nobenega uradnega zastopnika nemškega katoliškega tiska. Po poslednjem pastirskem pismu nemških škofov nismo pričakovali, da bo katoliški tisk v Nemčiji še nadalje omejevan, zatiran in v svojem apostolatu v borbi proti boljševizmu celo oviran. Izgleda skoraj tako, kakor da obstoji namera, katoliško časopisje v Nemčiji popolnoma zatrti. Zato pa toliko bolj pozdravljamo v zastopnikih Avstrije nemški katoliški tisk, kateremu je danes zaupano krščansko vodstvo nemškega prebivalstva.

Izsledeni atentatorji na semmerinski vlak

Dunaj, 25. septembra. AA. Policija je izsledila atentatorje na železniško progo blizu Semmeringa dne 8. t. m. Atentatorji so štirje mladeniči, ki doslej še niso bili kaznovani za politične prestopke.

Velik Edenov govor

Zakaj se je izjalovila kolektivna akcija DN — Soglasnost pri sklepih naj se odpravi — Zapletenci v konflikt naj se ne upoštevajo

Zeneva, 25. septembra. w. Na dopoldanski plenarni seji je skupščina Društva narodov pričela splošno razpravo o delu Društva narodov v preteklem letu in o aktualnih političnih vprašanjih.

Prvi je govoril angleški zunanji minister Eden, ki je med drugim dejal, da je angleški narod zvest svojim demokratskim ustanovam, ker ustrežajo duhu njegove rase. Za njega ni noben sistem sprejemljiv, ki bi dovedel do zadušitve njegove svobode ali do uničenja njegove tradicije. Ta močna nacionalna čustva pa nikakor ne ovirajo angleškega naroda, da ne bi izvajal največje tolerance napram drugim državam, ki se razvijajo v smislu svojih tradicij. Prvo pravilo v mednarodnem sožitju tvori tolerantnost napram vladnemu sistemu in nacionalnim tradicijam drugih narodov.

Kako naj se doseže učinkovitost intervencije DN

Kolektivna akcija Društva narodov, se je v zadnjih letih izjalovila iz dveh vzrokov: 1.) Ker Društvo narodov ni dovolj univerzalno, in 2.) ker Društvo narodov ni takoj ob začetku konfliktov nastopilo energično. Da bi se dosegla učinkovita intervencija Društva narodov v začetnem stadiju mednarodnih sporov predlaga Anglija, naj se Društvo narodov pri uporabi čl. 11. odst. 1. pakta o Društvu narodov, odreče soglasnosti pri sklepih v tem smislu, da se glasovi držav, ki so zapleteni v konflikt, ne bodo več šteli. Samo na ta način bi bila mogoča učinkovita in energična intervencija sveta Društva narodov, ker je v začetnem stadiju mednarodnih sporov neprimerno lažje preprečiti oboženo spopad. Člani sveta Društva narodov naj se, ako se pojavlja kak konflikt, takoj na nedvoumen način izrazi, katere ukrepe so pripravljene izvesti, če bi prišlo do sovražnosti med dvema ali več državami.

Eden je nadalje predlagal, naj se regionalni pakti, katerim je angleška vlada v načelu naklonjena, predložijo svetu in skupščini Društva narodov v proučitev, da bi bile vse določbe teh paktov v skladu s predpisi pakta Društva narodov. Velika Britanija si bo prizadevala doseči tak regionalni pakt z zapadno Evropo.

Nobeno stanje ni večno

Eden je nato govoril o uporabi čl. 19. pakta o Društvu narodov, ki ima za cilj mirno izpremembo mednarodnih pogojev in odnošajev. Poudarjal je, da izvedba teritorialnega statusa quo ne ustreza vedno zahtevam pravičnosti in naj se nobeno stanje ne sklence za večno, ki po mnenju večine narodov nasprotuje pravici. Skupščina Društva narodov seveda ne more dobiti pravice, da vsili take izpremembe državam, izvajati more samo svoj moralni vpliv ter pridobiti vlade za to, da v prijateljski diskusiji izprememijo gotove pogodbe. Razumljivo je, da more Društvo narodov le tedaj učinkovito delovati, ako bodo narodi prepričani, da ima Društvo narodov dovolj

sredstev, da ohrani mir. Da se doseže ta visoki cilj morajo vse države sodelovati.

Pakt DN naj se loči od mirovniških pogojev

Njegova vlada se docela strinja s tem, da se pakt o Društvu narodov loči od mirovniških pogojev.

Vprašanje surovin

Kar se zlasti tiče vprašanja surovin, je angleška vlada pripravljena sodelovati pri nepristranski preiskavi strokovnjakov, ki bi se vršila pod avspicijami Društva narodov, če bi imela za cilj, da olajša vsem državam dobavo surovin. Angleška vlada je pripravljena podpirati tozadevne korake skupščine Društva narodov v vsakem pogledu.

Oboroževalno tekmovanje

Končno je Eden govoril še o vprašanju oboroževalnega tekmovanja ter je poudarjal, da bo Velika Britanija izvedla svoj program glede ojačanja svojih vojsk sil na kopnem, na morju in v zraku v popolnem obsegu, razen, ako bi se narodi sveta sporazumeli za mednarodni dogovor glede omejitve ali znižanja oboroževanja. Moralna razorožitev je pogoj za vsako materialno razorožitev. Anglija je za mednarodno konvencijo o objavljanju vsega oboroževanja na svetu.

Za splošno ureditev Evrope

Poleg zboljšanja ustroja Društva narodov stremi Anglija tudi po zboljšanju splošnih političnih odnošajev. Anglija vztraja na londonskem komuniqueju iz meseca junija, po katerem naj zastopniki gotovih vlad proučijo, ali se morejo podvzeti koraki za splošno ureditev Evrope. Tudi za ta cilj je potrebno sodelovanje vseh, ki pa se more doseči le tedaj, če bodo vsi, ki stojijo sedaj ob strani, prepričani, da morejo v Društvu narodov dobiti svoje pravice in da je zaradi tega v njihovem interesu, če pripadajo Društvu narodov.

Del Vayo odklanja politiko nevmešavanja

Kot drugi govornik je govoril španski zunanji minister Alvarez del Vayo, ki je dejal, da se more z vso pravico reči, da so krvava bojišča v Španiji pričetek bojev v prihodnji svetovni vojni. Treba je reči, da se španska državljanska vojna ne tiče samo Španije, temveč vsega sveta. Nastopil je proti politiki nevmešavanja. Mednarodni dogovor o nevmešavanju predstavlja pravi monsturn, predvsem pa kršitev doslej veljavnih tradicionalnih pravil mednarodnega prava. S tem dogovorom se odrekajo legitimni španski vladni sredstva, s katerimi bi se mogla učinkovito boriti proti upornikom. Nevmešavanje, ki bi ustrezalo mednarodnemu pravu, bi moralo obstajati v tem, da bi trgovske pogodbe, ki so obstojale ob izbruhu sovražnosti, ohranile svojo normalno veljavo. Španska vlada ni od nikogar zahtevala intervencije ali pomoči, ni pa normalno, da se prepreči uvoz vojnega materiala za legitimno špansko vlado.

Splošna razprava se bo jutri nadaljevala.

Beležke

Občinske volitve v drinski in primorski banovini

Kakor smo že poročali, bi se imele vršiti splošne občinske volitve v drinski banovini 8. novembra. Sedaj pa poročajo beograjski listi, da se bodo volitve vršile nedeljo pozneje in sicer 15. novembra, to je zadnji dan pred pričetkom muslimanskega ramazana.

Po najnovejših vesteh se bodo vršile splošne občinske volitve 15. novembra tudi v primorski banovini, kjer so razvili živahno agitacijo že jugoslovenski nacionalisti, kakor tudi pristaši dr. Mačka. Koliko kandidatskih list bo postavila v tej banovini JRZ, še ni znano.

Bivša SDS po Pribičevićevi smrti

Zagrebaška organizacija bivše SDS je objavila proglas, v katerem naznanja, da bo v soboto 26. septembra parastos v pravoslavni cerkvi za pokojnim Svetozarom Pribičevićem, 16. oktobra pa 40-dnevni spomin na njegovo smrt. Pri tej priliki se bo sestel Glavni odbor bivše SDS. Na seji bodo prečitali politične smernice, ki jih je narekoval na bolniški postelji pokojni Pribičević svojim prijateljem, ko so ga obiskali v Pragi. Glavni predmet razprav seje bo volitve novega predsednika bivše SDS. V zvezi s tem javljajo iz Novega Sada, da je sklenila tamošnja organizacija bivše SDS podpreti kandidaturu g. Adama Pribičevića za predsednika stranke.

Svoboda za delavstvo

»Slovenec« objavlja uvodnik k zaključku stavke tekstilnega delavstva v Sloveniji, ki je bila po njegovem mišljenju posledica potrebe izenačenja delovnih pogojev. Toda »kakor so bile na eni strani delavske zahteve upravičene, tako pa je bilo seveda jasno, da se z nezakonitimi sredstvi ne bo dalo doseči izboljšanje. Zato je posegla vmes banovinska oblast, ki je smoteno in mirno privedla do rešitve spora, ki je zadovoljil obe strani. Naša banovina je pokazala s svojim uspehim posredovanjem v velikem in težkem sporu pot tudi drugim banovinam.

Glasilo JRZ pripisuje uspeh izboljšanja gospodarske konjunkturo v zadnjem času. »V takih razmerah so mezdna gibanja veliko bolj uspešna. Uspešna pa so delavska gibanja zato, ker se lahko poslužuje delavstvo vseh zakonitih sredstev za izboljšanje svojih razmer in ne preti danes več vsakemu delavskemu gibanju strahovalni bič kot je to bilo pod prejšnjimi režimi.

Uvodnik »Slovenca« je, kakor čujemo, vzbudil posebno zanimanje med delavstvom v Kranju in Mariboru.

Glasilo JRZ za savsko banovino

Banovinski odbor JRZ v Zagrebu, bo začel zopet izdajati svoje glasilo. List, ki se bo imenoval »Glasnik« ter bo zaslopljal smernice JRZ v savski banovini, bo izhajal kot tednik. Prva številka izide jutri.

Spor med škofom in duhovniki

V šibeniški škofiji vladajo med duhovništvom in škofom dr. Mileto zelo napeti odnošaji. Vzrok sporov sta šibeniško bogoslovje, v katerem študira baje cela vrsta nekvalificiranih bogoslovcev in pa stara zahteva dela duhovnikov, da se ustanovi samostojna ninska škofija in odcepi od šibeniške. Predvsem podpirajo to zahtevo duhovniki iz bivše zadrške škofije. Sklicali so sestanek v Preku, ki pa se ni vršil, ker je predčasno zvedel zanj škof dr. Mileta in ga preprečeval. Na sestanku so hoteli sprejeti duhovniški resolucijo, v kateri bi zahtevali od škofa dr. Milete, da se odreče upravljanju škofije, ki pripada bivši zadrski škofiji. Koliko je nasprotstvo med škofom in duhovniki, dokazuje to, da je škof premestil celo vrsto starejših uglednih duhovnikov iz Šibenika na deželo, kjer jim je dodelil povsem male župnije.

»Prijatelji Seljaške sloge«

Znano je, da morajo biti člani gospodarske organizacije bivše HSS, »Seljaške sloge«, samo pravi kmetje »od pluga in motike«. V zadnjem času pa je cela vrsta hrvatskih intelektualcev izrazila željo sodelovati pri njenem delu. Proti takemu sodelovanju se je odločilo upral ideolog »Seljaške sloge«, znani radičevski prvak g. Rudolf Herczeg. Sedaj so našli sporazumno rešitev s tem, da bodo ustanovljali društva »Prijateljev Seljaške sloge«, v katerih bodo lahko včlanjeni tudi nekmetje. Po goj za sprejem v to društvo pa je, da položaj vsak kandidat izpit na podlagi predavanja del pokojnega Antona Radića, ki je položil ideološke temelje hrvatskemu kmet-skemu gibanju.

Občinske volitve v savski banovini

Zagreb, 25. septembra. o. Po poročilih zagrebških listov bodo v savski banovini izvedene občinske volitve v vseh občinah najkasneje do 22. novembra.

Bivši francoski mornariški minister v Kotoru

Cetinje, 25. septembra. AA. Predvčerajšnjim je prispel na svoj jahrt v Kotor bivši francoski mornariški minister Pietri z več prijatelji. Ogledal si je na vožnji z avtomobilom Boko Kotorško, včeraj pa se je odpravil na Cetinje in si ogledal njegove znamenitosti. Pietri je navdušeno govoril o lepota Boke Kotorške in Črne govoril ter gradbenem delovanju na Cetinju. Obiskal je tudi hišo, kjer je bil rojen pokojni kralj Ujedinitelj, ter se je spominjal svojega prvega srečanja z njim in bolestnih trenutkov pri poslednjem tragičnem potovanju iz Marsella v Jugoslavijo, ko je spremljal kraljevo krsto s francoskim brodom kot minister francoske mornarice. Pietri se bo minister v naših vodah več dni.

Dve smrtni žrtvi v rudniku Trepče

Kosovska Mitrovica, 25. septembra. p. V rudniku Trepče se je danes pripetila sopen huda nesreča. V nekem rovu je bilo zaposlenih 11 rudarjev v razstreljevanjem min. Rudarji so naložili 8 min, se skrili v zavetja in jih nato zažgali. Rudarja Sima Burša in Lambert Sulgoj sta misleč, da so eksplodirale že vse mine, predčasno stopila iz zavetja, v tem trenutku pa je eksplodirala zadnja mina. Oba sta dobila smrtno nevarno poškodbo in sta kmalu zatem umrli v bolnici. Preiskava je ugotovila, da sta resrečo zakrivila sama po neprevidnosti.

S poplavami na upornike

Na ukaz madridske vlade so bile odprte zapornice na reki Alberche, nakar je vodovje poplavelo vse ozemlje, na katerem so prodirale čete polkovnika Yagua

London, 25. septembra. b. Po angleških poročilih iz Madrida se je madridska vlada v svojem boju proti upornikom odločila včeraj za nepričakovano dejanje. Da bi preprečila nadaljnje prodiranje uporniških čet proti Toledu in Madridu, je ukazala odpreti vodne zapornice ob reki Alberche, kar je imelo za posledico da se je voda razlila kot v mogočnem kataraktu po vsej dolini Alberche proti Talaveri in dolini reke Tajo. Poplavila je vse operacijsko ozemlje upornikov in jim na ta način zaprla pot proti Toledu in Madridu. Vsi mostovi in ogromni predeli zemlje so pod vodo. Posebno uničujoče pa je delovanje spuščnega elementa pri Talaveri, Santi Ollali, Kismodu in Makedi. Valovje je pobralo s seboj tudi prve oddelke čet polkovnika Yagua in vso njihovo municijo. Do tega strašnega sklepa madridske vlade je prišlo na seji kabineta, ki se je vršila predvčerajšnjim, sklep pa je ostal do izvedbe v najstrožji tajnosti, ker so se morali strokovnjaki najprej prepričati, ali bo uspešno. Poskušajo so izvedli pri kraju Tiemblo v pokrajini Avila in se je dobro obnesla. Kakor hitro je o tem prišlo poročilo v Madrid, je vlada zapovedala izvedbo svojega sklepa. Še prej pa so se vladne čete umaknile na višje ležaje postojanke, da so se tako zavarovale pred nevarnostmi pričakovane poplave.

Dolina, ki jo je preplavila reka Alberche, je dolga več kilometrov, leži pa samo tri kilometre od Talavere. Uporniki so v tej dolini zbrali velike množine vojnega materiala in so se dobro pripravili za nadaljnje boje, računajoč, da jim bo po tej poti najlaže uspel prodor proti Madridu. Kolikšna je stvarna škoda zaradi te ogromne poplave, se po dosedanjih poročilih ne da še točno ugotoviti, računajo pa, da je zelo velika.

O podrobnosti izvedene operacije vladnih čet se doznajajo se naslednje ugotovitve: Pred otvoritvijo zatvornice so vladne čete na vseh sektorjih prešle v ofenzivo proti četam polkovnika Yagua, da bi ga prisilile na čim večjo koncentracijo svoje armade. Ena kolona je udarila iz Navalperala proti jugu, dve drugi koloni pa sta vpadli Marokancem in tujim legionarjem, iz katerih je bila tv sestavljena armada polkovnika Yagua, v bok, in sicer ena v smeri proti Santa Cruz de Retamo, druga

NOBEN FILM
Ljubljane ni tako navdušil, kot naj-novejše delo ženjalnega umetnika:
Charlie Caplin: MODERNI ČASI
Ob 16., 19.15 in 21.15 uri
Vstopnice si nabavite v predprodaji!
Ob 14.15 uri po globoko znižanih vstopnicah 3.50 in 5.50 Din velefilm iz carstva tehnike fantastično
ŽELEZNI DEMONI
Kino Union, tel. 22-21

pa proti kraju Torrijos. Takoj nato so bile spuščene vse zatvornice in se je nad 10 milijonov kubnih metrov vode kmalu razlilo po vsej dolini. Prve čete polkovnika Yagua je zajelo valovje, še preden so mogle misliti na rešitve. Nato so vladne čete naskočile uporniške postojanke pri Torrijosu, kjer je bil umik četam spričo poplave onemogočen. Navzlic tej neugodni situaciji pa so se uporniki, kakor pravijo njegova poročila, zelo hrabro borili in se z vso odločnostjo postavili v bran proti napadajočim vladnim četam. Lotili so se celo protinapadov.

Bombardiranje Bilbao in Santander

Pariz, 25. septembra. o. Ker je potekel ulnat generala Mole vladnim posadkam v Bilbao in Santanderu, da naj se predata brez odpora, je bilo danes odrejeno bombardiranje obeh mest.

Companysova vlada odstavljena

Pariz, 25. septembra. o. Po zadnjih vesteh iz Barcelone so komunisti izvršili tam nov prevrat. Odstavili so vlado Companysa in sestavili izrazite komunistično anarhistično vlado.

Nobena ultimata Italije

Rim, 25. septembra. AA. V tukajšnjih uradnih krogih izjavljajo, da jim ni ničesar znanega o kakšnem ultimatu, kaj naj bi ga bila poslala italijanska vlada madridski vladi zaradi ustrelnitve dveh italijanskih državljanih v Puigserdi.

Ruske manifestacije za madridsko vlado

Moskva, 25. septembra. o. V Moskvi in drugih večjih ruskih mestih so bile včeraj velike manifestacije v prilog madridski vladi. Na vseh zbornjavah so bile sprejete resolucije, v katerih zahtevajo od vlade, naj odpove vse obveznosti glede neutralnosti do dogodkov v Španiji ter naj odločno prisloži na pomoč madridski vladi. V istem smislu pišejo tudi vsi današnji listi, opozarjajoč na to, da se tudi Nemčija ne drži prevzetih obveznosti.

Prihod nemških novinarjev v Jugoslavijo

Beograd, 25. septembra. AA. Danes ob 12.30 so s potniškim letalom Lufthanse prispeli v Beograd zastopniki nemškega tiska. V njihovem spremstvu je Miloš Crnjanski, jugoslovenski tiskovni ataše v Berlinu. Na zemunskem letališču so goste sprejeli šef Centralnega presbiroja dr. Koeta Luković, svetnik nemškega poslanstva dr. Martin Janson, zastopniki beograjske sekcije JNU, dopisniki nemških listov v Beogradu, zastopniki nemškega prometnega urada in druge osebnosti. Po pozdravu so se gosti odpravili v hotel »Srpski kraljev« kjer jim je šef centralnega Presbiroja priredil obed. Ob 15. so se vpisali v dvorne knjižice, nato pa obiskali nemško pokopališče in grob Neznane junaka na Avali. Po čarjanki v hotelu na Vvali so se vrnili v Beograd nakar jih je sprejel beograjski župan. Ob 19. je goste sprejel v svojem kabinetu šef Centralnega presbiroja dr. Luković, ki jim je priredil večerjo v Aeroklubu. Jutri zjutraj bodo odšli gostje na Oplenac, ob 12.30 pa jih

bo sprejel predsednik vlade dr. Stojadinović v salonu zunanjega ministristva. V nedeljo si bodo ogledali etnografski muzej, nemško šolo. Novinariki dom in agencijo Avalo, opoldne pa bodo odpotovali v Novi Sad in v Futog, odkoder se bodo vrnili v Beograd, kjer bo ob 22. sprejem in soireja na nemškem poslanstvu. V ponedeljek bodo odpotovali z avtomobili v Sarajevu in Iliče, v torek v Zenico, zvečer pa v vlakom v Dubrovnik. V sredo 30. septembra si bodo ogledali Dubrovnik, napravili izlet v Trsteno, zvečer pa jim bo priredila Dubrovačka plovlitva večerjo na ladji »Kralj Aleksander«, kjer bo ob 22. tudi revija narodnih noč. V četrtek 1. oktobra bodo obiskali Cetinje in se vrnili v Dubrovnik. Ob 20.30 priredi mestna občina večerjo. Naslednjega dne si bodo ogledali Lokrumolo ter opoldne odpovali v Split. V soboto bodo obiskali Solin, zvečer pa odpotovali v Zagreb. V Ljubljano bodo prispeli, kakor je bilo javljeno, v ponedeljek 5. oktobra.

Splošna stavka mornarjev v Franciji

Pariz, 25. septembra. o. Zveza strokovnih organizacij mornarjev je sklenila proglasiti splošno stavko, ki se ji bodo pridružili tudi pristaniški nameščenci in delavci. Vse ladje so že dobile naročile, naj se zberejo v lukah v Havru in Parizu. V Rouenu so že pričeli stavkati vsi pristaniški delavci in mornarji.

V Lilleu staka 700 delavcev neke tekstilne tovarne, iz Epinala pa poročajo, da je stavka v tekstilnih tovarnah v Vogezih končana.

Zboljšanje Titulescovega zdravstvenega stanja

St. Moritz, 25. septembra. AA. Zdravniki, ki zdravijo Titulesca, so nocoj izdali poročilo, v katerem pravijo, da se je splošno bolnikovo stanje močno popravilo. Če ne bo nepričakovanih komplikacij, smatrajo zdravniki, da je bolnik izven nevarnosti, iz previdnosti pa so Titulescu prepovedali vse sprejeme.

Rickett v Beogradu

Beograd, 25. septembra. p. S posebnim letalom je prispel danes v Beograd znani finančni Rickett, čegar ime se je mnogo omenjalo ob izbruhu italijansko-abesinske vojne. Zadnje dni je bil v Zenevi, kjer se je zanimal za abesinske zadeve, sedaj pa

je najbrže zopet na poti v Abesinijo. V Beogradu se je ustavil le za par ur, nakar je nadaljeval svoj polet v Sofijo in Atene.

Italija za konferenco velesil v Rimu

Namesto lokarske konference naj bi se sklicala konferenca velesil v Rimu, na katero naj bi bila povabljena tudi Rusija

Rim, 25. septembra. p. Kakor se doznava, je Mussolini preko zunanjega ministra Ciana v stalnih stikih z angleškim in francoskim poslanikom. Anglija in Francija se zanimata, kakšno stališče bo zavzel Mussolini po dogodkih v Zenevi. Po poročilih iz Pariza in Londona Mussolini za enkrat ne misli na izstop Italije iz Društva narodov, vendar pa bo Italija ostala tako dolgo ob strani, dokler ne bo Društvo narodov priznalo aneksijske Abesinije kot izvršeno dejstvo. Mussolini bo za enkrat ignoriral Društvo narodov, istočasno pa bo pokrenil akcijo, s katero naj bi se Društvo narodov odvzela izključna pravica odločanja v mednarodnih, zlasti pa evropskih zadevah. Mussolini namerava v Parizu in Londonu predlagati, naj bi se namesto lokarske konference sklicala konferenca velesil, na katero naj bi se povabila tudi Sovjetska unija. Ta konferenca naj bi se sestala v Rimu, da bi se s tem še bolj manifestirala volja velesil, da si ne pustje diktirati v Zenevi od malih držav.

da je bil to spreten maneuver Litvinova, ki mu ni toliko za abesinskega cesarja, ki je baje prišel v Zenevo na stroške Moskve, kakor da se je ustvaril prejudic, ki lahko dobro služi za primer, če bi sedanja madridska vlada prišla v slični položaj, v katerem je sedaj abesinski cesar. Litvinov računa s tem, da bodo španski uporniki porazili režim ljudske fronte in zahtevali od Zeneve priznanje svojega režima. Takrat bo morala Zeneva ščititi imaginarno madridsko vlado, ki bo lahko imela še nadalje svoje zastopnike v Društvu narodov. dočim dejanski gospodarji Španije ne bodo imeli svojega zastopstva.

Južna Amerika za vlado v Burgosu

Zeneva, 25. septembra. o. Zastopniki južnoameriških držav so imeli snoči dolgotrajno konferenco, na kateri so razpravljali o položaju v Španiji. Sprejet je bil sklep, da južnoameriške države prekinejo diplomatske odnošaje z madridsko vlado, ter priznajo uporiško vlado v Burgosu. Na ta način hočejo omogočiti priznanje uporiške vlade tudi drugim državam. Če bo Društvo narodov vztrajalo na svojem stališču, kakršnega je zavzelo sedaj glede Abesinije, bodo južnoameriške države izstopile iz Društva narodov.

Obisk francoskih parlamentarcev

Beograd, 25. septembra. p. V ponedeljek bo prispela v Beograd večja skupina francoskih parlamentarcev, ki se bodo mudili v Jugoslaviji deset dni kot gostje jugoslovenskega parlamenta. Poklonili se bodo na Oplencu, nato pa bodo obiskali razstavo grozdja v Smederevu, si ogledali naše Primorje ter se na povratku ustavili v Zagrebu in Ljubljani.

Atentat na posl. Milinčiča

Beograd, 25. septembra. p. V zvezi z napadom na narodnega poslanca Dragoljuba Milinčiča, ki je podlegel poškodbam, je bilo došlejo aretiranih 10 oseb, ki so osumljeni, da so v zvezi, s tem napadom.

Podpis trgovinske pogodbe z Italijo

Rim, 25. septembra. Trgovinska pogajanja med Italijo in Jugoslavijo so z uspehom končana in je sklenjen 6 mesečni provizorijski, ki se bo lahko tih podaljšal do sklenitve definitivne pogodbe. Državnim podtajnik za izmenjavo dobrin in deviz Guarnieri je priredil nocoj v Casinu delle Rose večerjo v čast jugoslovenske trgovinske delegacije. Jutri dopoldne bodo v palači Chigi podpisali pogodbo o trgovinski izmenjavi med Jugoslavijo in Italijo in o likvidaciji jugoslovenskih klirinških terjatev. Jutri zvečer odputujejo člani jugoslovenske delegacije v Beograd.

Kuguj domače blago!

Kino Sloga, tel. 27-30

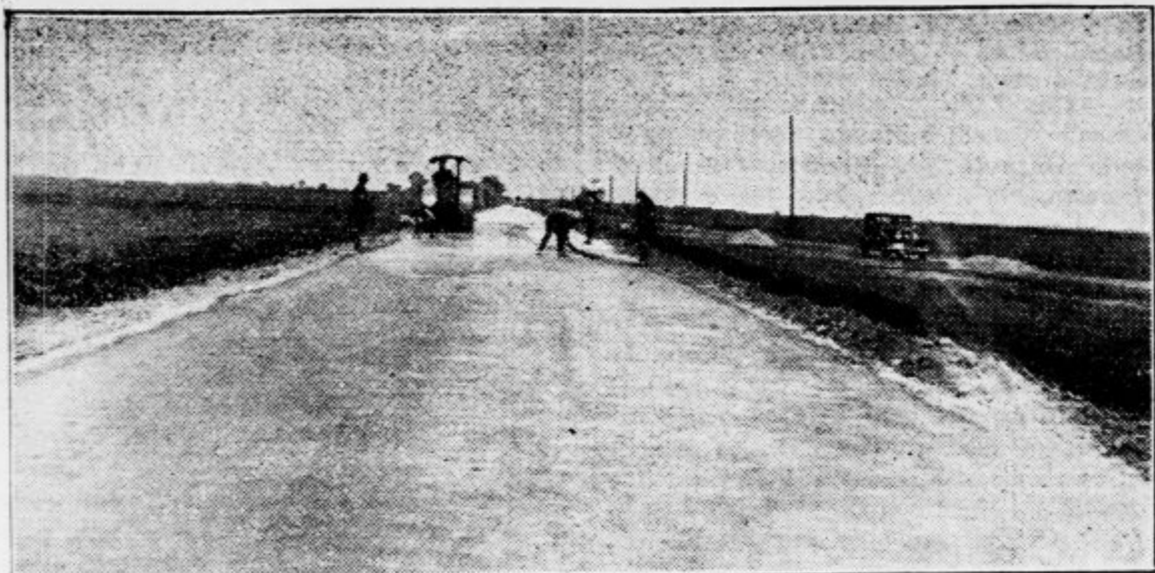
Ob 16., 19.15 in 21.15 uri opereta
NOČ NA DONAVI
V gl. vlogah: Wolf, Liebenelner, Dorit Kreysler, Leo Slezak
Ob 14.15 uri krasen film ljubezni
Živim in ljubim
V gl. vlogi: Joan Crawford
Cene: Din 3.50 in 5.50

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročilo: Obično v primorju, v dravski in savski banovini, drugod jasno. Dežja ni bilo. Minimalna temperatura Plevlje 9, maksimalna Mostar 36. Temperatura se n. dosti izpremenila.
Zemunska vremenska napoved za danes: Jasno v vzhodnih krajih in na jugu, oblačno v drugih predelih. Deževanja bo na primorju in v severozahodnem delu države. Temperatura bo nekoliko zrasla. Solca vzhaja ob 5.29 in zahaja ob 17.29.
Dunajska vremenska napoved za soboto: V soboto še milo vreme, noč oblačno, ponekod naka; dežja.

Nove in izboljšane ceste

Kako je ministristvo javnih del razdelilo 578 milijonov Din

Tako gradijo novo cesto od Zemuna proti Subotici

Beograd, 25. septembra.

Minister za javna dela g. dr. Marko Kozul je zaključil inspekcijska potovanja pri javnih delih cest v raznih krajih kraljevine. Po podatkih, ki jih je sam minister zbral, in po poročilu načelnika za gradbo cest inž. Stanislava Josifovića je ministristvo v stanju podati točen pregled vseh teh javnih del.

Kakor je že bilo sporočeno, je kr. vlada iz milijarde za velika javna dela dodelila gradbenemu ministristvu 578 milijonov Din, da se izdelajo moderne ceste in da se obnovijo posamezne ceste, ki so v pomanjkljivem stanju. To je potrebno ne samo, da ne bomo vedno zaostajali za ostalimi kulturnimi državami, ki so že prepletene z gostoto mreže modernih cest, — še več, treba je tudi reševati gospodarsko krizo. S pomočjo javnih del bo poživljeno gospodarsko in industrijsko delovanje. Stotisoč brezposelnim delavcem je treba omogočiti obstanek. Poglejmo torej, kako je bilo razdeljenih onih 578 milijonov.

Izgraditi je treba predvsem sodobno državno cesto za težki promet na progi od Zemuna do Novi Sad in Subotico do Horogoša (madžarska meja), dalje od Beograda do Topole in od Crvenega Krsta pri Nišu do Niške Banje. To so deli mednarodne ceste od Londona do Carigrada in zanje je določenih 323 milijonov Din.

Potem je treba izdelati novo primorsko turistično cesto, ki bo vezala Karlovbag.

Obrovac, Biograd na moru, Šibenik, Trogir, Split, Makarsko in Metković. Obenem je treba popraviti ostre zavojne in klance na naslednjih predelih državne ceste: Susak — Novi, Metković — Dubrovnik in Budva — Bar. Za vse to je določenih 77,5 milijona Din. Potovanje z avtom ob Jadransko vseh skozni od Sušaka do veličastne Budve in še dalje do albanske meje in v Skadar bo nedvomno sila privlačno za avtomobiliste. Od Splita do Trogira bo cesta betonirana, od Sušaka do Novega in v okolici Dubrovnika pa bo obdelana z bitumenom.

Za izgotovitev ceste v dolini reke Lima, ki bo vezala Prijedor in Belo Polje, s čimer bo Beograd dobil zvezo s Podgorico, je določenih 30 milijonov Din. Poleg velikega gospodarskega in turističnega pomena te ceste bo Crna gora dobila še tretjo krasno turistično cesto, ki bo magnet za turiste iz vseh krajev sveta. Doslej namreč že ima krasno cesto preko Čakora (Peč-Andrijevića) in nedavno izgrajeno veličastno cesto iz Šavnika čez Zabljak na Pevlje.

Dogotovitev ceste od Beograda čez Zagreb, Ljubljano in Jesenje do avstrijske meje je mednarodnega pomena. Zanje je določenih 135 milijonov Din. Na predelih od Beograda do letališča, od Zagreba do Dugega sela in do Samobora ter od Ljubljane do Kranja bo cesta namenjena najtežjemu prometu.

Za državno cesto Beograd — Pančevo z mostom čez reko Tamiš je namenjenih 24 milijonov Din. To je del mednarodne ceste od Beograda čez Vršac do rumunske meje. Za zgradbo nove in popravilo sedanje makadamske ceste v Sarajevu, Banja Luki in Cetinju je določenih 21,5 milijonov Din. Za obnovo sedanjih in za izdelavo novih delov državne ceste Skoplje — Veles — Gradsko je določenih 10 milijonov Din.

Modernizacija državne ceste od Mari-bora do St. Ilija zahteva 5 milijonov Din. Za rekonstrukcijo najtežjih delov državne ceste od Ljubljane do Delnice je namenjenih 10 milijonov Din. Naposled bo veljal železni most čez Savo pri Zagrebu 8 milijonov Din.

Pri izdelavi novih cest mednarodnega pomena, med katerimi je zlasti ona od Beograda do Ljubljane, je ministristvo osvojilo naslednje elemente: čim večji praveli in čim manjši ovinki, maksimalni vzpon 5‰, izjemoma 6; širina 6 metrov z obojestranskimi pločniki po 1 meter; križanje z glavnimi železniškimi progami se bo izvršilo s pomočjo pod in nadvozov; lesene objekte zamenjajo stalni mostovi. Na cestah, namenjenih težkemu prometu, bo porabljen asfaltni beton. Po naseljih, na visokih nastipih in vzponih pa se bodo uporabljale kamenite kocke. V krajih, kjer je največ avtomobilskega prometa, bo površina sprameksirana.

Zakaj doslej ni bilo takih uspehov pri gradbi cest, kakor se je pričakovalo? Ministristvo ugotavlja: Dražbe za gradbo ceste od Zemuna do Novega Sada so bile razpisane že lani v marcu, toda zaradi dvomesečne absistence podjetnikov je šele aprila uspela prva dražba za prvi del od Zemuna do Stare Pazove, dočim so se ostale dražbe obnesle šele v avgustu, septembru in oktobru, s čimer se je pričetek dela zavlekel, ko je bilo treba najprej organizirati delo in pripraviti potrebno gradivo. Letos so gradbena podjetja začela delati na posameznih odsekih. Izdelava sodobnih cest je pri nas z majhnimi izjemami novost. Poleg solidne strokovne izobrazbe, ki mora biti lastna nadzornim organom kakor izvrševalcem takih del, morajo podjetja nabaviti velike drage stroje iz inozemstva, poiskati morajo primerne kamionolone... Vse to so bile ovire, da gradbena dela letos niso napredovala v onem tempu, kakor se je želelo. Navzlic temu pa se zdaj opaža nagel in soliden napredek.

Proti zobnemu kamnu

Solvolith

zobno pasto ki vsebuje naravno KARLOVARSKO RAZTEPALNO SOL

dočih, ker leži trgovina tik banovinske ceste Gornja Radgona — Radenci in je promet precej živahen; odnesli so namreč le gotove stvari; vso zalogo tobaka in cigaret, baterijske svetiljke in žarnice ter le nekaj špe-

cerije. Škoda se ni točno ugotovljena. Domneva se, da storilec ni iskati daleč okrog, ker so jim morale biti razmere pri Hafneričevih golovno znane, posebno pa to, da lastnika to noč ni bilo doma.

Ugibanja o smrti inž. Vrtačnika

Mati in brat gospe Silve sta odšla v Ivanjico

Nesreča, ki je zadela mladega direktorja lisanskega rudnika v Ivanjici pri Uziću inž. Vojmira Vrtačnika in njegovo soprogo Silvo, je v naši javnosti vzbudila globok vtis. Poleg verzije, da sta mlada zakonca postala žrtvi zavratnega zločina, se od mnogih strani zatrjuje tudi možnost, da sta se le po naključju zastupila s pokvarjeno hrano. Ta možnost pa je vendarle malo verjetna, saj je znano, da je bila ga. Silva, ki je hčerka ge. Rozmanove, lastnica modnega salona na Dvornem trgu, kot zaščitna sestra še do nedavna ena najboljših stro-

kovnih moči na mestnem frakatu in je imela tako obsežno znanje iz praktične higijene in medicine, da pokvarjene hrane gotovo ne bi mogla poditi na sebi ne ljubljenski soprogi. Sodišče bo moralo še raziskati, kam držal sled, če gre za zločin iz maščevanja.

Ga. Silva, ki je v bolnišnici prestala najhujše muke, si je po zastrupitvi že toliko opomogla, da je njeno zdravstveno stanje izven nevarnosti. Včeraj sta se v Ivanjico odpeljala njena mati in brat, da od blizu raziščeta vso tragedijo.

Sokol v Globokem ustreljen na cesti

Mladi posestnik Zidarič žrtev zahrbtnega zločinca

Globoko, 25. septembra. Vsa vas Globoko s prostorno okolico je pod dojmom zavratnega zločina, ki se je zgodil v sredo zjutraj. Podrobnosti so naslednje:

V sredo ob 4. je bil v bližini svojega doma ustreljen 29-letni posestnik Alojz Zidarič. Mož se je podal kositi, ali komaj se je oddaljil od svoje hiše, kjer je na posestvo prizenjen, kakih 200 metrov, ga je sredi ceste v bližini hiš in njegovega doma neznan zlikovec bržčas brez besed napadel in nanj oddal brez vsakega povoda strel iz samokresa, nato pa pobegnil. Strel je Zidariča zadell v prsi, mu prebil pljuča in krvno žilo. S težavo se je ranjenec še privlekel do rojstnega doma, ki je bil od kraja zločina oddaljen le kakih 80 m, kjer je pozval svojo mater: »Mama, nekdo me je ustrelil, odprite!«

Ko so njegovi starši ter starejši brat Franc, ki doma gospodarja in vrši ob enem posle občinskega poslovodje, odprli vrata se jim je ranjeni zrušil v naročje. Četrte ure kasneje je izdihnil svojo blago dušo. Tri

ure nato je prispela na kraj zločina orožniška patrulja iz Dobove, ki je uvedla preiskavo. Vendar za zločincem ni duha ne sluha. Tik pri hiši, kjer se je dogodil zločin, so našli le kanto 6 l, do polovice napolnjeno z žganjem. Popoldne je prispela sodno-zdravniška komisija s sreskim zdravnikom dr. Černelcom in preiskovalnim sodnikom dr. Karlovičkom iz Brežic. Obdukcija, ki je bila izvršena v mrtvašnici v Pišecah, je ugotovila strel v pljuča in aorto. Vsaka takojšnja zdravniška pomoč bi bila odveč.

Pokojni, ki je bil vzor pridnosti, je samostojno gospodaril šele 3 leta. Bil je miren in tih, tako sedaj kot gospodar, kakor že prej kot fant. Ni imel nikakih sovražnikov, ampak je bil pri vseh prijubljen zaradi svojega značaja in neumorne delavnosti.

Bil je vnet Sokol in gasilec ter je vršil v obeh društvih več let vidne funkcije poštvalno in vztrajno. Zato ga bosta obe društvi zelo pogrešali. Zapustil je mlado ženo z otrokom. Vsi sočustvujemo z njima.

vodstvom upravnika Zormana seznanili z lepimi zbirkami te naše osrednje umetnostne zakladnice. Ker je čas naglo mineval, so gostje utegnili samo še na kratak izprehod po Tivolskem parku, nato pa so se vnovič zbrali na kosilu v Union. Ze ob 12. so pred hotelom pričeli sedati v svoje lizuzine, a med iskrenim posavljanjem je eden izmed članov kluba razdelil mednje še zavitke pristnih kranjskih klobas, da jih bodo imeli za popotnico. Z njimi se je odpeljal tudi podpredsednik direktor dr. Pavlin, da jih spremi do Karlovca, kjer bo vodstvo kolone prevzel spet član zagreške sekcije. Prvi obisk bolgarskih gostov velja v savski banovini Plitvičkim jezerom.

V znamenju Rdečega križa

Predsednik dravskega banovinskega odbora društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije gospod dr. Viljem Krečič je kot predsednik društva v dravski banovini napisal za spomenico, katero je izdalo društvo ob svoji 60-letnici, sledeče posvetilne besede:

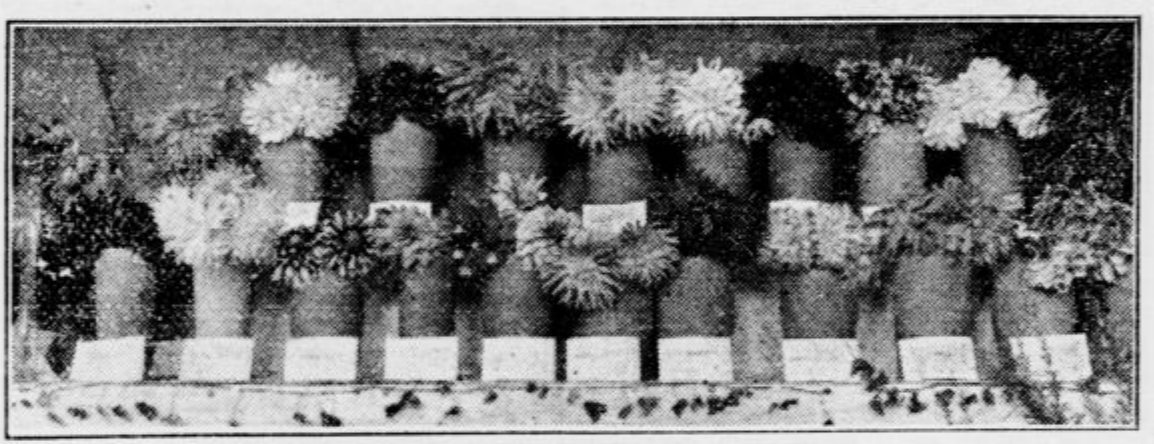
»Slovenski člani Rdečega križa se prav iskreno veselimo obletnice, ki jo praznujemo v naši jugoslovanski skupnosti usmiljenja in ljubezni do bližnjega. Od vsega srca ji želimo najlepši razmah in prav uspešno delovanje v korist naroda in države. Tudi za nas je to praznik, velik in pomemben, ne le, ker nas skupni dom, kri in poreklo družijo v nedeljivo enoto, temveč tudi zaradi tega, ker pomeni zadnja četrtina jubilejnega razdobja ob enem 15 let našega sodelovanja v jugoslovanskem Rdečem križu. Preje smo morali samarjansko delo v dravski banovi šele na novo organizirati, zlasti pa je bilo treba ugraditi pot novemu pokretu s tem, da smo si prizadevali odstraniti številne ovire, treba je bilo predvsem razpršiti povsod obile predodke, to neljubo zapuščino naših prednikov in prestane svetovne vojne. Vsi se za vedamo, kolikšnega pomena je Rdeči križ za primer vojne in zato hočemo v tej smeri svojega delovanja v polnem obsegu izvršiti svojo dolžnost, saj nas lega naše ožje domovine naravnost sili k previčnosti in pripravljenosti. Toda iskrena želja vsega našega članstva je, da bi Rdeči križ posvetil čim večjo pozornost svoji mirovni nalogi. Tu se nam za delo odpira široko polje i v narodu samem i v naših odnosih do drugih narodov. Ali ne bi bilo mogoče, da bi se v znamenju Rdečega križa našli in sporazumeli vsi, ki jim je svetovni mir res srčna želja?«

Tretjič vloženo v isto trgovino

Gornja Radgona, 23. sept. V nedeljo ponoči so neznan talovj žet tretjič obiskali trgovino Ivana Hafneriča v bližnji črešnjevske opekarne pri Gornji Radgoni. Ze leta 1928. so skušali vloniti. a jih je lastnik pravočasno odgnal. Drugič so poskušali vloniti leta 1932. Poškodovali so samo izložbeno okno, ker so bili takisto pravočasno pregnani. Lastnik Hafnerič je imel spet 4 leta mir. Zdaj so ga tretjič obiskali, in to v njegovi odednosti. Doma je bila samo gospa in služkinja, ki sta okrog polnoči slišali ropot. Ko je šla nato gospa pogledat v trgovino, je bilo tamkaj še vse v polnem redu in ropot je nehal. Kaki dve uri pozneje, ko sta obe trdno zaspali, so pa vlonilci že opravili po svoje. Skozj stransko okno so se vtihotapili na ta način, da so smeli lesene vetrnice, okno s šipami so zlo-mili, železno ograjdo pa so upognili z debelim drogom.

Pri plenitvi so bili zločinci precej izbirični ali pa so bili moteni in pregnani od mimoi-

Sadjarska in vrtnarska razstava na Viču

Seriji dalij v krasnih barvnih odtenkih

Deset let obstoja kakega društva ni kdove kako velik dogodek. Tudi 10letni jubilej podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva na Viču bi šel precej neopazno mimo nas, da ni društvo za to priložilo priredilo razstavo v telovadni dvorani osnovne šole. Prav ta razstava pa kaže, da je društvo vseh svojih 10 let marljivo delalo in uspeh tega dela so sadovi, ki jih njegovi člani prikazujejo na razstavi.

Stotine vrst žilantnih jabolk in bruslic so na ogled obiskovalcu, ki more na razstavi spoznati vse za naše podnebje primerne vrste. Poleg sadja je na razstavi tudi najlepše vzgojena povrtnina in okrasno cvetje, med tem številne vrste dalij v vseh ni-ansah od bele in vseh svetlorumenih in svetlordečih odtenkov do temnovijoličaste. Razstava je doka, kaj je mogoče z umnim sadjarjenjem pridelati na malem vrtu, kakršni so običajni okrog naših meščanskih hišic in vil. Kdor se namerava posvetiti vzgoji plemenitih sadnih vrst, se bo na razstavi seznanil tudi z uporabo modernega sadjarskega orodja in z vsemi pripomočki za zatiranje sadnih škodljivcev. Skratka: razstava je v vsakem pogledu vzorna in zaslužio prireditelji vso pohvalo. Odprta ostane le še v nedeljo ves dan ob brezplačnem vstopu. Naj je nihče ne zamudi poseliti.

Pogled po dolgi mizi s številnimi plemenitimi sadnimi vrstami

Desetletnica povodnji v Poljanski dolini

Spomin na katastrofo, kakršne dolina še ni doživela

Poljana, 25. septembra. To nedeljo poteče 10 let, odkar je v Poljanski dolini razsajala usodna povodenj, kakršne niso poznali najstarejši prebivalci. Se ona pred 300 leti ni bila hujska, ki jo omenja Valvasor v svojem velikem zgodovinskem delu, na katero je naslonil dr. Tavčar povest: »Vita vitae meae«. Zalosten je bil pogled na dolino po katastrofi. Odneseni so bili vsi mostovi in še tako trdni koleni, če jih je le dosegla droča voda. Polja, travniki in njive — vse je bilo posuto od gramoza in druge navlake. Na več krajih je bila zemlja odnesena, namesto travnika ali njive je marsikdo ostal kamenit prod. V hišah in drugod, kamor je vdrila umazana voda je bilo vse onemazeno od paluda in blata. Pridelki v kletih so bili uničeni. Pota in ceste razdrte. Z vseh kotov so bruhali hudourniki nalik deročim potokom. Poleg drugega je voda odnesla ves les po dolini, z žagami vred. Stanje je bilo naravnost obupno in težko je bilo soditi, kdaj in kako si bo dolina spet opomogla. Toda čas zdravi vse rane. Danes, po 10 letih, komaj še opaziš kako sled povodne katastro-

fe. Pridni prebivalci so s trdnim zaupanjem vase vse popravili. Zda ima dolina spet nekdanje, vedno bolj mikavno lice in od leta do leta vabi z bujno rastjo, prirodno lepoto in tipičnostjo svojega prebivalstva izletnike in letovištarje v svoje naroje.

Blagoslovitev vodovoda pod Gorjanci. V Gornjem Suhadolu pri Novem mestu, v ljubki vasi pod Gorjanci bo jutrišnja nedeljo blagoslovitev novo zgrajenega vodovoda, delo Higijenskega zavoda v Ljubljani. Slovesnost bo ob 14. uri. Udelež se je kot boter g. ban dr. Natlačen. Ljubljanski in drugi izletniki se lahko poslužijo izletniškega vlaka, napravijo turo na Gorjanec, ki se blestijo zdaj v jesenskem žaru, z Gorjanecv pa vodi lepa markirana pot v Gornji Suhadol, od tu jih pa po želji popeljejo vozniki počeni v Novo mesto na vlak. In še to poveljmo: »Ze črniček prepeva, ne more več spat«, v trgatve veleva... Grozde je letos zelo sladko. Pridite, poglejte, pokusite!

Kmečki voz pod lokomotivo

Gluhonem voznik in petleten otrok sta ostala živa

Križevci pri Ljutomeru, 24. sept. Popoldanski vlak, ki odhaja iz Ljutomera v Mursko Soboto, je tik postajališča v Dokležovju zadell kmetijski voz, na katerem sta se peljala petletni otrok in 40letni nem možič. Do nesreče je prišlo, kakor so videli tudi potniki, ki so bili v vlaku, takole:

Ko se je bližal vlak postajališču Dokležovju je dajal dolgo signale kmetiskemu vozniku, ki je vozil z dvema kravama voz, pripravljen za seno. Voznik je imel petletnega fanta tik sebe. Ko je bil vlak že blizu postajališča, je peljal preko ceste, po kateri je pripeljal omenjeni voznik, ki pa je hotel še v zadnjem hipu z veliko naglico uiti z vozom preko tira. To mu žal ni uspelo. Preko tira je spravil samo kravki, ki sta medtem divje utrgli vse vrvi in ušli nesreči. Lokomotiva pa je spravila pod sebe zadnji del voza, ki ga je popolnoma zdrolila, a sunek je obenem vrigel otroka 4

metre stran od tira, kjer je otrok padel pod prednji del voza, ki je otroka precej potrdel, vrhu tega je fantič dobil še na licu kakih 5 cm veliko, zevajočo rano, gluhone-mega vozika, o katerem se še danes ne ve, kdo je, je sunek lokomotive vrigel 5 m stran od lokomotive, a ni dobil nobenih poškodb. Bil je pa močno preplašen. Zeleniško osebo je spravilo oba v mursko oboško bolnico. Razbiti voz pa je ostal še do večera ob progi, kjer so v tem času že zmanjkale verige in menda še druge malenkosti. Po sodbi potnikov, ki so videli nesrečo, je kriv sam voznik, ker je pač še v zadnjem momentu hotel čez železniški tir. Poleg tega pa je gluhonemu napravil vtiš duševno zaostalega človeka. Na tej progi je mnogo takih cestnih prehodov preko železniškega tira, ki bi pač morali imeti zatvornice. Tako je le čudno, da se tod ne primeri še več železniških nesreč.

Slovo bolgarskih avtomobilistov

Prisrčni dokazi medsebojne vzajemnosti

Ljubljana, 25. septembra. Sročil je ljubljanski Avtoklub priredil bolgarskim avtomobilistom, ki so se z najboljšimi vtisi vrnili z Bleda, skupno večerjo v krasno prenovljeni veliki dvorani Kazine. Poleg gostov in številnih članov Avtokluba so bili na večerji tudi odlični predstavniki ljubljanskega javnega življenja. Goste je sprejemal kot domačin predsednik Avtokluba Avgust Praprotnik, ki jih je med večerjo prvi pozdravil in napil kralju Borisu. Za njim so govorili načelnik dr. Hubad v imenu bana, podžupan dr. Kavnihar v imenu občine in predsednik Jugoslovensko-bolgarske lige Rasto Pustoslavsek. V imenu gostov pa se je zahvalil podpredsednik Bolgarskega avtomobilskega kluba polkovnik Ajranov, ki je napil kralju Petru, in industrijec Petrov. Vojška godba, ki je odlično sodelovala pri večerji, je ob napitnicah zaigrala bolgarsko in jugoslovensko himno. Mnogo priznanja in pohvale so želi tudi naši harmonikarji prof. Rančigaja in pa akademski kvintet »Fantje na vasi«, ki je gostom predvajal niz naših narodnih pesmi. Večer je potekel v najlepšem prijateljskem razpoloženju.

Davi ob 9. so se bolgarski avtomobilisti sešli s svojimi ljubljanskimi tovariši v prostorih Avtokluba na Kongresnem trgu na kratak sestanek, ki mu je sledila svečana seja obeh organizacij. Pri tej priložili je bil predsednik našega Avtokluba Avgust Praprotnik v znak priznanja za svoje zaslužno delovanje v prid jugoslovensko-bolgarskemu sodelovanju, imenovan za častnega člana Bolgarskega avtomobilskega kluba. Hkratu so Bolgari svojim ljubljanskim tovarišem izročili zastavico in plaketo svoje organizacije. Naši avtomobilisti pa so vsakemu izmed gostov izročili po en izvod albuma »Naši kraji«, ki jim bo pač najprisrčnejši spominček na našo pokrajino, katere lepote niso mogli prehaliti. V sprejemstvu domačinov so si Bolgari nato ogledali posamezne zanimivosti mesta. Med drugim so se za hip pomudili ob spomeniku kralja Petra I. Osvoboditelja in pred Prešernov na Marijinem trgu. Hkratu pa so obiskali magistrat. S terase botičnika so sredi lepega dopoldneva uživali čudoviti razgled po ljubljanskem polju, nato pa so se odzvali ljubeznivemu povabilu predsednika Narodne galerije dr. Windscherja, da so se pod strokovnim

Iz Maribora

Koroški Slovenci v Mariboru opozarjajo javnost, da se izvaja na Koroškem neverjeten teror nad osebami, ki se udeležujejo pri narodnem in kulturnem delu. Na divjaški način je bil 13. t. m. ubit marljivi član in tenorist pevskega društva iz Hodiš Miha Habih. Ubijalec je nemur in lokalni vodja Heimatschutzta mesar Allesch iz Skofiča. Dolžnost nas kliče, da počastimo spomin pokojnega narodnega pevca. Jutri v nedeljo ob pol 12, bo pri glavnem oltarju v frančiškanski cerkvi služba božja za to narodno žrtve.

Mariborski stenografski krožek priredi v ponedeljek 28. t. m. ob 20. uri na drž. trgovski akademiji predavanje prof. dr. A. Dolarja »Kako se spopolnim v stenografiji«. Po predavanju razgovor o društvenem delovanju. Vabljeni vsi prijatelji stenografije.

Preselitve pošte Maribor II. Zaradi preureditve prostorov se preseli pošta Maribor II. (kolodvorska pošta) 28. septembra iz kolodvorskega postolja v poslopje na Aleksandrovi cesti št. 58.

Ogenj brez prestanka. V Gačniku pri št. Ilju je zgorelo posestniku Francu Plohu za 4 vagone sena in znaša škoda okoli 15.000 Din. V Lokaj pri Račah pa je zgorelo posestniku Matevžu Potočniku gospodarsko posloje in trpi Potočnik 10.000 Din škode.

Vlom v trgovino. V noči na petek so se neznanji vlomilci vdrli v trgovino Ane Laknerjeve v Magdalenski ulici št. 91 ter odnesli raznih predmetov, kakor duhana, znamk, kolekov, cigare ter raznega galanterijskega in specerijskega blaga v vrednosti nad 5.000 Din. Za vlomilce poizvedujejo.

Tatvina. V Ljutomeru so prsniku Cvetku Golarju neznanji tatovi odnesli dva panja čebel, ki ju je potem vse z raztresenimi satniki našel lastnik po njivah, tatovi pa so med odnesli.

Ponarejena zavarovalna policia. Ze lani se je zglasil pri zasebnici Alojziji Šternovi v Razvanju pri Mariboru neki Jože Gosak, ki se je izdaljal a agenta zavarovalne družbe »Croatia«. Šternova se je dala pri njem zavarovati in vsak mesec je prišel, da je kasiral mesečni prispevek 50 Din. Šternova je zavarovala tudi svojo sestro Marijo, ki pa je pozneje umrla. Ko se je Šternova zglasila pri podružnici »Croatie«, da bi izplačala sestrično zavarovalnino, so ji povedali, da nimajo niti njenega, niti sestričnega imena v seznamu zavarovancev. Gosak je ponaredil zavarovalni polici. Šternova je oškodovana za 1.070 Din.

Iz Skofje Loke

Skofješko Rdeči križ je v nedeljo slavil poleg 60letnice človekoljubne organizacije tudi 10letnico ustanovitve krajevnega odbora. Vojaška godba I. planinskega polka je pridela dopolne na Mestnem trgu promadnji koncert, zvečer pa je rodoljubna javnost v telovadnici nove šole prisostvovala slavnostni akademiji Rdečega križa, katero je otvoril predsednik krajevnega odbora major g. Oblak. Slavnostni govor je imel učitelj in član propagandne sekcije banovinskega odbora RK g. Debeljak. Učenci Korbič, Ocolinakar in Paule so bili dobri deklamatorji, posebno je bila všeč recitacija »Vesak človek mi je drag, delo učiteljice gdne Albertove, in pohvalno je bil sprejet nastop loških Sokolov. Dvoje veličastnih kompozicij je zaključilo pester program. Orkester vojaške godbe, ki ga je vodil kapelnik g. Grigič, je bil deležen burnega odobravanja. Privedite je prinesla odobro moralno, nabiralna akcija pa tudi gmotno zadovoljenje.

Z Jesenic

Zvočni kino Radio predvaja drevi ob 8, v nedeljo pa ob 3. uri pop. in 8. uri zvečer velefilm (Ples v Savoyuc. Med dodatki domač in dva tuja zvočna tednika. Sledi »Pesem pomladic.

Iz Kamnika

Velik umetniški užitek nam je pripravilo društvo Rdečega križa z akademijo, na kateri sta sodelovala naša odlična operna pevca ga. Marta Oberwalderjeva in g. Josip Gostič, oba rojaka iz našega okraja. Občinstvo ju je navdušeno pozdravilo v svoji sredi. Na akademiji je sodeloval še kamniški komorni trio (ga. Kendova, g. Kus in g. Vremšak) ter balet pod vodstvom gde. Jurcove. Predsednik društva g. vl. svetnik Dr. Vidic je imel v uvodu lep nagovor k proslavi 60 letnice društva Rdečega križa. Upamo, da bo tudi z današnjo krstno predstavo dr. Igorja Vidica »Legende o križu ljubezni« ustreženo občinstvu.

Kino Kamnik predvaja lepo filmsko delo »Ti si moje solnce«. V glavni vlogi slavni tenorist Rihard Tauber.

Sokol

Kasaške in galopne dirke priredi Kolo Jahačev in vozačev v Ljubljani v zvezi Jezdnim odsekom Ljubljanskega Sokola dne 11. oktobra ob 14. na dirkališču vojaškega vežbališča na Fužinah tik graščine. Ker imata obe društvi isti smoter, sta se odločili za skupno prireditel, ki bo vsled tega gotovo popolnejša in zanimivejša od prejšnjih let. Vršile se bodo izmenjaje po 4 kasaške in 4 galopne dirke. S podporo obeh društev bo organizacija prireditelje živahno in brezhibno poslovala in ne bo tudi nobenega mučnega čakanja pri blagajnah na slave. Veake pol ure se bo vršila ena točka spreda. Dirkališče, ki je bilo lansko leto zgrajeno in letos preurejeno, leži idealno. Tribuna in stojišče se nahajata na nekaj vzvišenem prostoru, tako, da je pregled po dirkališču in zasledovanje dirkačev vsem omogočen.

Srečke državne razredne loterije

I. razreda 33. kola

DOBITEV

ZADRUŽNI HRANILNICE — Dalmatinova ul. 6.

Zrebanje I. razreda bo 13. in 14. oktobra t. l.

Sokol Ljubljana-Siška. V nedeljo 27. t. m. bo pešizlet članstva teovadcev in neteovadcev, na Katarino in Grmado. Odhod bo točno ob 8, izpred Sokolskega doma v Siški. Povratek bo s Katarine na Medno, ob tu pa z vlakom do Ljubljane. Vabljeni so tudi prijatelji in prijateljice Sokolstva. Zdravo!

Sokol Štepanja vas vabi članstvo in narščaj ter njih svoje in prijatelje, da se udeležijo nedeljskega peš izleta bratskega Sokola I. v Sostro-Dobrunje. Zbirališče ob 9. uri na letnem telovadišču, kjer se pridružimo izletnikom Sokola I. Obleka civilna z znakom.

Gospodarstvo

Pred devalvacijo franka

Kakor smo že včeraj poročali, je bila v četrtki Francoska banka zaradi velikega odotka zlata prisiljena zvišati diskontno obrestno mero kar od 3 na 5%. Dolgo časa se je Francoska novčaniška banka branila zvišati diskont, čeprav bi bilo to že davno potrebno spričo postritve devizne situacije in popuščanja franka na zunanjih tržiščih. Do zvišanja diskonta pa doslej ni prišlo zaradi tega, ker se je francoska vlada branila, češ da bo zvišanje diskonta otežkočilo francoskemu gospodarstvu kalkulacijo in ker tako zvišanje ne spada v okvir prizadevanja francoske vlade za oživiljenje gospodarstva. Pod pritiskom poostrene situacije pa je morala končno tudi francoska vlada pristati na to, da se Francoska banka povrne k klasičnemu obratnemu sredstvu zvišanja diskonta.

Odtok zlata se je, kakor rečeno, zadnje dni znatno povečal. Najnovejši izkaz Francoske banke, ki pa kaže situacijo le do 18. t. m., zaznamuje zmanjšanje zlatih rezerv za 840 milijonov frankov, nasproti 653 milijonov pred enim tednom. 326 milijonov pred 14 dnevi in 163 milijonov pred tremi tedni. Francoska banka je v zadnjih štirih tednih izgubila za preko 2 milijardi frankov zlata. Zlati zaklad znaša sedaj 527 milijarde frankov t. j. za približno 20 milijard manj nego pred prvo krizo francoskega franka, to je pred dobrim poludrugo letom. Pri tem pa je treba upoštevati, da je ta zlati zaklad obremenjen za 4 milijarde frankov zaradi kratkoročnega posojila, ki ga je letos spomladi najela francoska vlada v funtih in ga bo morala prej ali slej vrniti. Samo od konca februarja letošnjega leta pa je Francoska banka izgubila za 13 milijard frankov zlata.

Do tega odтока zlata je prišlo predvsem zaradi bega kapitala v inozemstvo. Sedaj cenijo, da je v inozemstvu 26 do 30 milijard frankov francoskega kapitala. Beg kapitala pa se v zadnjem času v povečanem obsegu nadaljuje navzlic kazenskim sankcijam, ki jih je izdala francoska vlada in navzlic strogi kontroli. Ta podvojen beg kapitala ima svoj vzrok v tem, da se tako v Franciji, kakor tudi v inozemstvu vedno bolj utrjuje prepričanje, da Francija ne bo mogla vzdržati zlate paritete in da se bo morala prej ali slej odločiti za devalvacijo. Pričakovanje, da se bo francoska javnost sčasoma pomirila, se ni uresničilo, kar je razumljivo spričo znatnega dviga notranjega nivoja cen v Franciji, ki je povečalo že prej obstoječo disparitet v cenah nasproti inozemstvu in je uničilo upanje, da bi se obstoječe težkoče dale prebroditi brez valutne spremembe. Morda bo povišanje diskonta tremotno nekoliko olajšalo situacijo na deviznem trgu, vendar je malo verjetno, da bi bilo mogoče s tem tok dogodkov zavreti. Je pač preveč nasprotij med konjunkturno politiko francoske vlade, ki povzroča zvišanje cen, in valutno političnimi interesi, ki zahtevajo baš nasprotno, to je pritisk na cene in znižanje nivoja cen.

Drugi mariborski sadni teden

3., 4., in 5. oktobra 1936.

Zanimanje za mariborski sadni sejem raste iz dneva v dan. Krog sadjarskih in kmetijskih podružnic se je razširil še izven mariborskega okrožja. Letos so se n. pr. odzvale razen lanskim podružnic še podružnice Mozirje, Smartno ob Paki, torej podružnice iz zgornje Savinjske doline kakor tudi podružnice iz Spodnjega Podravja, kakor n. pr. Središče ob Dravi in druge. Zal so poročila od vseh podružnic zelo žalostna. Sadja je letos povsod zelo malo. V nekaterih krajih ga sploh ni, ni v drugih krajih bo letina zadostovala komaj za lastno domačo potrebo. Nekaj več sadja imajo podružnice Sv. Peter, Sv. Benedikt, Sv. Jurij ob Pesnici, Sv. Rupert, vse v Slov. Goricah, nadalje Fram ter Spodnja Poljskava pod jugovzhodnim Pohorjem. Od vseh vrst zimskega sadja, bo še najlepše sadje kanadka, ki je bo tudi največ. Vodstvu mariborskega sadnega sejma je uspelo vose letošnjo letino kanadk prodati po najvišji dnevni ceni, ki bo v začetku meseca oktobra. S tem so tudi cene sadju postale čvrste. Vse sadjarske podružnice, ki še niso priglasile svoje sadne letine vodstvu mariborskega sejma, naj to v lastnem interesu čimprej storijo.

Novost letošnjega sadnega sejma bo odelek za maloprodajo sadja in grozdja. V tem oddelku bo lahko vsak obiskovalec sadnega sejma kupil takoj poljubno množino sadja in grozdja.

Privlačna bo tudi vinska poskušnja naj-finejših vrst sira. Sodelujejo Združene mlekarne in sirarne s svojimi kakovostnimi pridelki.

Rejci čistokrvnih štajerskih kokoši, ki so dobile na letošnji svetovni razstavi v Leipzigu odlično oceno, pa bodo nudili priliko, da si lahko vsi zainteresirani za to gospodinjstvo panogo, takoj na mestu nabavijo to izbrano kokoš, ki je izvrstna jajčarka in ima zelo okusno meso.

Letošnji sadni sejem bo pester. Smisel

Poceni in dobro kupuje — kdor pazi, kaj kupuje!

O tem se boste najbolj prepričali pri nakupu našega blaga, ker je danes priznano najboljše in najcenejše.

Cene našega blaga za obleke so od 120.— do 180.— dinarjev po metru

VLADA TEOKAROVIC KOMP. PARACIN

Tkanine za vsak žep in vsak okus.

Tovarniške prodajalne: LJUBLJANA, Gradišče 4 in v vsakem večjem mestu Jugoslavije.

Ljubljana na kongresu Zveze mest

Uredništvo »Jutra« je prejelo v četrtki: Mestno poglavarstvo Ljubljana. V Ljubljani dne 24. septembra 1936. Uredništvu Jutra v Ljubljani. Posiljamo Vam priloženi članek s prošnjo, da ga objavite v vašem cenjenem listu. Tiskovni referent: podpis. — V petek je prejelo uredništvo naslednji dopis: Mestno poglavarstvo Ljubljana. V Ljubljani dne 25. septembra 1936. Predmet: Tiskovni popravek. Gospod Ravljen D., odgovorni urednik »Jutra« v Ljubljani. Z ozirom na članek »Ljubljana na kongresu Zveze mest«, ki ste ga z uvodno opombo »Mestno poglavarstvo v Ljubljani nam je poslalo naslednji članek s prošnjo za objavo. Pač pa je res, da omenjenega članka Mestno poglavarstvo ni niti poslalo, niti prosilo, da se objavi. Za Mestno poglavarstvo — zastopa predsednika podpredsednik: podpis.

Podpis trgovinske pogodbe z Nizozemsko. Nocoj so v kabinetu ministra za trgovino in industrijo podpisali trgovinsko pogodbo med našo državo in Nizozemsko. Pogodbo je v imenu naše države podpisal ministar za trgovino in industrijo dr. Vrbančič, za Nizozemsko pa Baertenburg de Bruin, odpravnik nizozemskega poslanstva v Bukurešti.

Svetovna hmeljska letina. Na mednarodnem kongresu hmeljarjev, ki se je dne 24. v Zlatcu, je bila sestavljena tudi cenitev letošnjega svetovnega pridelka hmelja, in sicer na podlagi najnovejših obvestil. Po teh podatkih je znašal pridelok (v tisočih starih stotih): USA 200 (lani 353), Anglija 200 (252), Francija 30 (47), Nemčija 180 (217), Jugoslavija 55 (76), Poljska 40 (43), Belgija 14 (26) in ČSR 220 (150). Iz teh števil je razvidno, da je bil pridelok povsod, razen v Češko-slovaški, manjši. Svetovni pridelok se cenil na 939.000 starih stotov, dočim je lani znašal 1.164.000 stotov.

Borze

25. septembra

Na ljubljanski borzi je oficielni tečaj devize London nekoliko popustil, dočim je bil dolar čvrstejši. V privatnem kringu so se trgovali avstrijski šilingi po 8.55, medtem ko je bilo za angleške funte povpraševanje po 234. V zagrebškem privatnem kringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.52, v angleških funtih po 234 in v grških bonih po 30. Nemski klinirski čeki stanejo v Ljubljani 13.75, v Beogradu 13.693 in v Zagrebu 13.65, odnosno za konec oktobra 13.58 in za 15. november 13.51.50. Kličinske nakaznice v lirah so se v Zagrebu in Beogradu nudile po 3.20.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila vojna škoda zaključena po 367 (v Beogradu po 366). V dolarskih papirjih pa so tečaji nekoliko popustili in ni bilo drugače prometa.

Devize

Ljubljana. Amsterdam. 2958.15—2972.75
Berlin 1753.48—1767.36, Bruselj 737.98—742.96, Curih 1424.22—1431.29, London 220.55—222.61, Newyork 4338.58—4374.89, Pariz 287.96—289.40, Praga 180.47—181.55
Curih. Beograd 7, Pariz 20.225, London 15.54, Newyork 307.25, Bruselj 51.8750, Milan 24.16, Amsterdam 207.70, Berlin 123.30, Dunaj 56.70, Stockholm 80.1250, Oslo 78.10, Kobenhavn 69.3750, Praga 12.68, Varšava 57.80, Budimpešta 60, Ate-ne 2.90.

Efeti

Zagreb. Državne vrednote: vojna škoda 365—367, 7% invest. 82 den., 7% Blair 71—72.50, 8% Blair 81—82.75; deince: PAB 211—219, Trboveljska 155—165, šecerana Ostijek 120—135.
Beograd. Vojna škoda 365.25—366 (366), 6% begluške 68.50—68.90 (68.80), 7% invest. 84 den. (84), 7% stabiliz. 83 den., 7% Drž. hip. banka 68 den., 7% Blair 72.50—73 (72.50), 8% Blair 82—83.25, Narodna banka 6750 bl., PAB 220—224 (210—227).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 25. septembra. Začetni tečaj: pšenica: za sept. 118.75, za dec. 116.375, za maj 115.25; koruza: za dec. 95.125, za maj 90.50.
+ Winnipeg, 25. septembra. Začetni tečaj: pšenica: za okt. 111, za dec. 110, za maj 112.
+ Novosadska blagovna borza (25. t. m.). Tendence čvrsta. Pšenica (v svobodnem prometu): baška, okolica Sombor in Novi

»javo« objavili v vašem cenjenem listu št. 222 na strani 5. v 4. in 5. stolpcu zgoraj z dne 25. septembra 1936, blagovolite v smislu čl. 26. in 27. zakona o tisku prebrati naslednji popravek: Ni res, da nam je članek »Ljubljana na kongresu Zveze mest«, ki smo ga 25. septembra 1936 objavili v našem listu z uvodno opombo: »Mestno poglavarstvo v Ljubljani nam je poslalo naslednji članek s prošnjo za objavo«, poslalo Mestno poglavarstvo s prošnjo za objavo. Pač pa je res, da omenjenega članka Mestno poglavarstvo ni niti poslalo, niti prosilo, da se objavi. Za Mestno poglavarstvo — zastopa predsednika podpredsednik: podpis.

Sad. srednjebaška, gornjebaška, sremska, slavonska, 78 kg 136 — 138; južnoban, 136; — 188, baška ladja Tisa, Begej 150 — 152; baška in banatska ladja Dunav 148 — 150; sremska ladja Sava 144 — 146. Ječmen: baški in sremski, 64 kg 98 — 100. Oves: baški, sremski in slavonski 87.50 — 90. Rž: baška 108 — 110. Koruza: baška in sremska 93 — 94; banatska 91 — 92. Moka: baška, sremska, slavonska in banatska »00« in »00g« 220 — 230; »2« 200 — 210; »3« 180 — 190; »6« 160 — 170; »7« 140 — 150; »8« 100 — 105. Otrobi: baški, sremski in banatski 70 — 74. Fižol: baški in sremski brez vreče 162.50 — 165.

+ Budimpeštanska terminska borza (25. t. m.) Tendence elaba. Koruza: Za maj 11.15 — 11.16, za julij 11.41 — 11.46.

BOMBAZ

+ Liverpool, 24. septembra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 6.43 — 6.46, za dec. 6.37 — 6.39.
+ Newyork, 24. septembra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 11.84 — 11.84, za dec. 11.84 — 11.85.

Iz Julijske Krajine

O podražitvi življenskih potrebščin smo že poročali. Oblasti se sicer borijo proti dražinji, toda, kakor kaže, brez pravega uspeha. V Trstu so za nekaj dni zapri več mesnic. V Poreču je bilo še huje kaznovanih kar 10 trgovcev. Kar jih je bilo fašistov, so izključili iz stranke in odstavili so celo krajevni fašističnega tajnika ter podestata, ker sta trgovcem menda dopuščala navijanje cen. Tudi v Pulju, Gorici in drugod so cene nekaterim vrstam živil narasle, kar je spričo visokih cen v trgovini na debelo povsem razumljivo. Sploh preživljajo mali trgovci sedaj hudo krizo.

Demografsko gibanje. Podatki o demografskem gibanju v tržaški pokrajini kažejo za mesec julij naslednjo sliko: rojenj 426 (od tega v Trstu 287, v pokrajini 139), mrtvih 319 (233, 86), prirastek prebivalstva 107 (54, 53); za mesec avgust pa naslednjo: rojenj 435 (274, 161), mrtvih 318 (237, 81), prirastek prebivalstva 117 (37, 80).

V Malem Lošnju so oblasti razpustile upravni in nadzorstveni odbor tamkajšnje kmečke posojilnice in hranilnice. Dekret, ki je bil objavljen v »Gazzetti Ufficialie«, se opira na določbe zakonov o ustroju kmečkih posojilnic in hranilnic ter o ureditvi kreditnega gospodarstva in zavarovanju vlagateljev. Hranilnica bo sedaj likvidirana.

V Tolminu so pred dnevi posvetili dve novi vojašnici za 1. pešpolk in 4. skupino topništva videmske artiljerijske divizije. V Kobaruju je tamkajšnji podestast sklenil nabaviti nov jeklen drog, ki bo postavljen sredi trga za razobežanje zastave ob slavnostnih prilikah.

Začetek predvojaških tečajev na Krasu. Prejšnji teden so se s svečanimi otvoritvami, ki so jim prisostvovala vse upravne in vojaške oblasti, začeli predvojaški tečaji na Krasu, ki se vrše v naslednjih občinah: Nabržini, Brezovici, Vremah, Kozani, Divači, Tomaju, Dutovljah, Repentabru, Proseku, Dolini, Šmihelu, St. Petru na Krasu, Sežani, Zgoniku, Devinu, Sesljanu, Storjah, Sv. Križu, Opčinah, Hruševju, Postojni, St. Jakobu, Senožečah, Studencem in drugih krajih. Posebno svečano otvoritev tečajev je bila v Sežani, na Opčinah, v Postojni in Divači. Isti dan so bili otvorenji predvojaški tečajji tudi v vseh ostalih pokrajinah.

Odvetniška pisarna

v gorenskem mestu se prepusti s 1. oktobrom prevzemniku pod ugodnimi pogoji. Ponudba pod »Dobra eksistencija« na ogl. oddelek »Jutra«.

Amalija Poula roj. Krištor

danes proti večeru nenadoma preminula.

Pogreb blage pokojnice bo v nedeljo ob 4. popoldne izpred hiše žalosti, Trg kralja Petra II., na novomeško pokopališče.

NOVO MESTO, 25. septembra 1936.

Zalujoč soprog JOSIP POULA in ostalo sorodstvo.

Potrji globoke žalosti sporočamo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem prežalostno vest, da je moja soproga, mati, teta, svakinja, gopša

Gospodarske vesti

Stanje aktivnih kliringov. Saldo naših kliringovskih terjatev v Nemčiji se je v poslednjem tednu precej zmanjšal, in sicer kar za 1 milijon mark, tako da znaša sedaj 18.5 milijona mark (poslednji izplačani avizo št. 10.216 od 31. julija 1935). Tudi saldo v kliringu z Italijo je ponovno nadoval za 0.2 na 37.9 milijona lir. V kliringu s Turčijo se je saldo po znatnem zmanjšanju v prejšnjem tednu nekoliko povečal na 0.34 milijona francoskih frankov, nekoliko višji pa tudi saldo v kliringu z Bolgarijo, ki znaša sedaj 0.56 milijona Din — Dne 16. t. m. je znašal saldo grško jugoslovenskih bonov v obtoku 42.5 milijona drahem (za 0.3 milijona manj nego pred enim tednom), saldo blokiranih terjatev pri Grški banki pa 37.5 milijona Din (za 0.7 milijona Din manj).

Zanimive osebnosti na zasedanju DN

Levo: Motta, delegat Švice pri DN — V sredi zgoraj: ga. Aleksandra Kolontaj, poslanica ruske vlade v Stockholmu; spodaj: Fanny Starhembergova, mati bivšega avstrijskega podkancelarja kneza Starhemberga — Desno: Ant. Eden

Težave s sončnim mrkom

Nelahko delo opazovalnih ekspedicij

Znanstveniki, ki so opazovali popolni sončni mrk v juniju letošnjega leta, še davno niso izkoristili svojih opazovanj. Še dolgo bodo morali računati, ugibati in primerjati, da bodo v kratkih presledkih si že sledijo v znanstvenem tisku poročila poedinih udeležencev znanstvenih ekspedicij o njihovem delu in težavah. Tako poroča v zadnjem zvezku angleške naravoslovne revije »Nature« tudi prof. Carroll z vseučilišča v Aberdeenu o delu svojega oddelka v Omsku.

temperaturi. Zato so učenjaki zgradili nad svojimi instrumenti dvostensko leseno kočo, ki so jo prevlekli še s klobučevino in jo zastrili z zasloni iz jadravine. Tako so dosegli napram zunanji temperaturi, ki je nihala med 10 in 25 stopinjami Celzija, v opazovalnici temperaturo 15 stopinj, ki je nihala kvečjemu za eno stopinjo navzgor ali navzdol.

Druga velika težava je bila tudi s fotografiranjem. Postaja v Omsku je dela, la predvsem posnetke v obsegu nevidnih infrardečih (toplotnih) žarkov. Material za te posnetke pa se ne drži dolgo. Zato so ga morali dobiti kratko pred mrkom po zračni poti. Ruske oblasti in drugi odločilni faktorji so pri tem skrbeli, da je šlo s to dobavo vse v redu. Plošče so morali hraniti v ledu, kajti drugače bi se navzlic vsemu pokvarile.

Mačka skrbi za račke

V Flechtlingu pri Magdeburgu ima neki mizar mačko, ki je te dni vrgla mladice, pa so ji vsi poginili. Ob istem času je mizarjeva kokoš izvalila sedem račk, ki so jim imeli v kuhinji. Nekoliko dni pozneje so račke izginile, pa so menili, da jih je požrla mačka. Tem večje je bilo presenečenje mizarjeve žene, ko je v podstrešju slučajno odkrila mačko in vseh sedem račk. Mačka jih je bila spravila tja in je skrbela zanje, kokor da so njeni lastni mladici.

Zvezdnica brez poljubov

Poseben položaj zavzema med ameriški filmskimi igralkami, kakor poročajo tamkajšnji listi, Dinah Glottonova, ki jo v Zedinjenih državah zelo cenijo. Znana je tam pod imenom »zvezdnica brez poljubov«, ker ne sklene nobene pogodbe, ne da bi pristali najprvo na nje pogoji, da ji ne bo treba v filmu deliti poljube. Že to pomeni za ameriško filmsko publiko tolikšno senzajcijo, da je igralka med najbolj popularnimi. Zato pa filmske družbe Glottonovo zelo cenijo in ji dajejo za filme brez poljubov sijajne honorarje.

Kavo mečejo v morje

Letošnji pridelek kave je v Braziliji spet tako dober, da je vlada sklenila uničiti četrtino žetve, to je okroglo 6 milijonov vreč kavnih zrn. Od l. 1931., od kar prakticirajo v Braziliji sistematično uničevanje preoblega kavnega pridelka, da bi držali cene na neki višini, so uničili tam že 36 milijonov vreč. Vsaka vreča drži okrog 130 funtov. Kavo zmečejo enostavno v morje...

Polkovnik Yague

Čigar ime se imenuje čisto v času, ko se čete nacionalnih generalov pomikajo proti Madridu. Yague poveljuje maroškim četam. Zavzel je z njimi važno križišče Maquedo, 75 km od Madrida, nato pa je bil poražen pri Santa Cruz de Retafar

Dillingerjev muzej

Prijatelji proslulega gangstra Dillingerja, sovražnika države št. 1., ki ga je končno po izdaji ustrelila čičaška policija, so v Chicagu osnovali sedaj njegov muzej. V tem muzeju je zbrano vse, kar je v zvezi z Dillingerjem in njegovo tolpo. Vidiš orožje, fotografije, obleke i. t. d. Upravitelj muzeja je Dillingerjev oče, ki v zadnjem času ni živel v preveč rožnatih razmerah. Ameriški listi zahtevajo, naj bi vlada ta škandalozni muzej, kakor ga imenujejo, zaprla.

Pokojnina za neporočene ženske

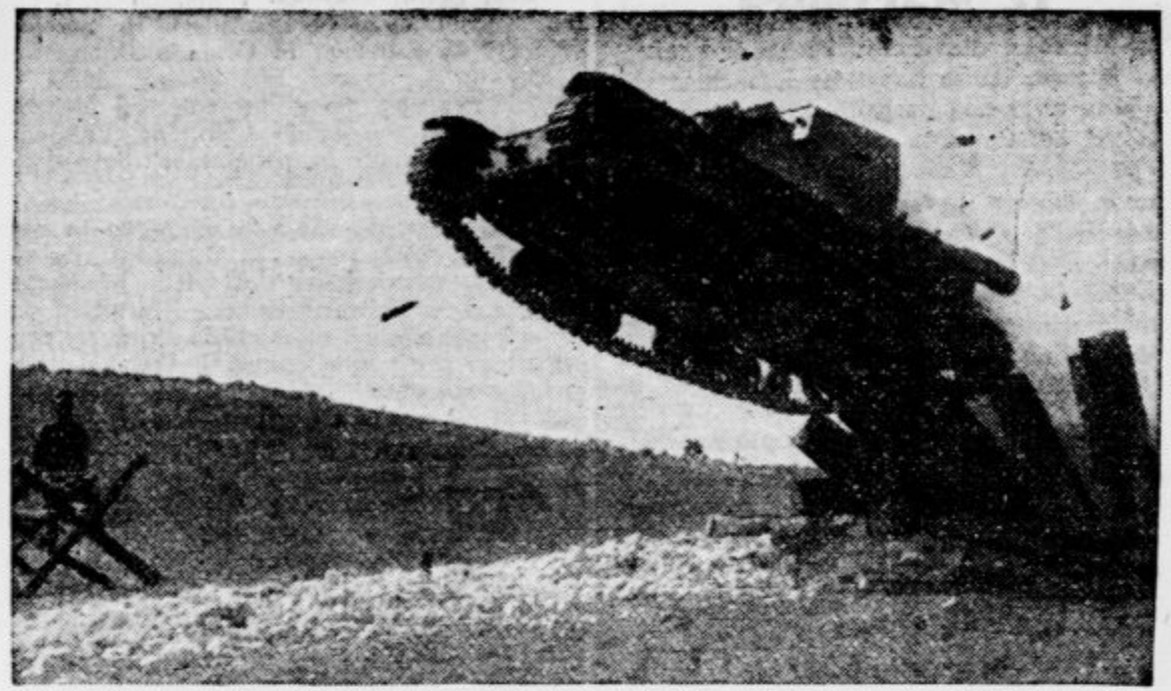
Na Angleškem so neporočene ženske ustvarile gibanje, ki gre za tem, da bi takšnim ženskam dajala država penzijo, v kolikor bi ne imele po svojem poklicu pravice do nje. Gibanje obsega ta čas kakšnih 40.000 članic in jim je že 150 članov parlamenta obljubilo svojo pomoč. Voditeljica pravi, da bi bila starost 55 let primerna starost, ko bi začele prizadete dobivati penzijo. Država bi morala izdati v ta namen letno kakšne 4 milijone funtov šterlingov, iz Prage kakor kafa.

Tako je prišel v Zenevo

Abesinski cesar Haile Selassie je v Zenevi osebno posredoval, da je država, kateri je vladal, ostala še zastopana pri DN. Tukaj ga vidimo na poti z letališča v palačo zenevske ustanove

Tudi Avstrija se oborožuje...

V Brucku na Leithi je avstrijsko vojaštvo delalo poskuse s tankom, ki se je, kakor kaže pričujoča slika, dvigal v zrak in je z lahkoto premagoval ovire

Celo trgovino je ukradel

26 letni trgovski pomočnik iz Knittelfelda

Rekord med latovi zadnjih desetletij ima menda 26letni trgovski pomočnik Alfred Peternehl iz Knittelfelda v Avstriji, ki je znal ukrasti celo trgovino v vrednosti 100.000 šilingov, ne da bi mu prav do zadnjega prišli na sled.

Peternehl je stopil l. 1930. kot pomočnik v trgovino trgovca Leopolda Sausenga v Judenburgu. Šel mu je neomajeno zaupal in mu je prepuštil brez nadzorstva vodstvo trgovine, ko je sam težko obel na obeh. Pred tremi leti je opazil, da gre do posli rakovo pot in je pozneje Peternehla opustil. Pri inventuri in bilanci je moral ugotoviti primanjkljaj 39.000 šilingov, ne da bi mogel zvedeti, kam je prišel ta denar, oziroma blago. Peternehl pa si je med tem takoj dobil novo službo v veleprodajni

trgovca Karla Pircherja v Knittelfeldu. Upravljati mu je bilo skladišče. Tudi tu so mu neomajno zaupali, dokler ni njegov gospodar v letošnjem januarju opazil neke majhne nerednosti, zavoljo katerih ga je odpustil. Ob tej priliki je opozoril policijo, da je Peternehl morda tudi v skladišču kradel. Policija je napravila hišno preiskavo in je odkrila nepričakovane stvari. V stanovanju Peternehljevih staršev v Knittelfeldu je našla za nič manj nego 27 tovornih avtomobilov nakradenega blaga. Blago je bilo skrito na rafiniran način. Neko sobo, ki je bila z njim do stropa nabita, je enostavno zazidal, v drugi sobi pa je dal napraviti zid, za katerim je bil tudi sam plen. Vse to blago je bilo vredno skoraj milijon v našem denarju.

Zlobna oporoka

navdušenega privrženca kulta golote

V Filadelfiji je umrl neki pred kratkim bogat možakar. Nekoliko svojih milijonov je zapustil nekemu društvu, vendar pod določnimi pogoji. »Jaz sam sem bil v zadnjih letih navdušen pristaša kulta golote,« je napisal v oporoki. »Pri tem sem pa moral spoznati, da kažejo baš največji kričarji med nami posebno občutljivost do vremena. Samo da postane malo bolj hladno ali da v vremenom in temperaturi nekaj ne gre v redu, vržejo vsa posvečena načela od sebe in postanejo spet ljudje civilizacije, pokriti z odejami in plašči. Določam zato, naj postane društvo, ki sem mu pripadal, imetnik mojega volila le tedaj, če bo vsaj deset njegovih članov v starosti od 18 do 60 let ostalo eno leto nepretirano zvestih našim načelom s tem, da bodo vzdržali ob vsakem vremenu brez obleke.« — Ta oporoka je zbudila precej neprijetnih občutkov v krogih, ki se jih tiče.

Navzlic temu bi se seveda neradi odpovedali milijonom. Baje se je javilo že osem članov društva, da so pripravljeno prevzeti društvo v korist trdo preizkušeno nase. Ostala dva še iščejo. Če ne bo nadaljnjih prostovoljnih prijav, tedaj bo odločil baje žreb.

Nov poveljnik angleških čet v Palestini

Angleška vlada je poverila poveljstvo svojih oboroženih oddelkov v Palestini generalu Dillu, ki je že odptoval, da prevzame to službo

ANEKDOTA

V juniju 1929. se je bil Charcot pravkar vrnil z neke ekspedicije v polarne kraje, pa so ga povabili v neko prijateljsko družino na obed. Med obedom je pripovedoval o znanstvenih posledkih tega potovanja. »Neutrudni ste, do svoje smrti boste potovali,« mu je dejal neko v družbi, »Upam da,« je odvrnil Charcot. »Ali ni smrt največje potovanje?« — »Toda tega potovanja vendar ne boste napravili na ladji?« — »Pourquoi pas?« — Zakaj ne? je vprašal Charcot in si dal s tem vprašanjem nevede preroški odgovor.

VSAK DAN ENA

Mojo tridejansko dramo so sprejela v repertoar tri gledališča. »Tri gledališča? Čestitam, čestitam!« »Pristaviti pa moram, da bo vprizorilo vsako izmed gledališč samo po eno dejanje.« (Brennessel)

Izneveril se je negušu

Volde Mariam, desedanj poslanik abesinskega cesarja v Parizu, se je izneveril Haileju Selassiju. Prišel je te dni na italijansko poslanništvo v Parizu in je svečano prisegel zvestobo italijanskemu kralju kot novemu vladarju Etiopije. Prisegli je prisostvoval poslanik Cerutti. Italijanski vojaški ataše pri pariški vladi in drugi predstavniki Italije

Velemilijonar — gostilničar

William Durant, eden izmed ustanoviteljev velike ameriške avtomobilske družbe General Motors, ki se je dal svoječasto odpraviti z velikansko vsoto in je pozneje s ponesrečenimi spekulacijami izgubil vse svoje imetje, je v nekem letovišču nedaleč od New Yorka odprl ljudsko gostilno, v kateri osebno sprejema goste. Ta gostilna je deležna velikega obiska. Vsi avtomobilisti, ki prihajajo v to letovišče, se čutijo dolžne podpirati ustanovitelja velike družbe.

Električna smrt za pse

V Earlefieldu na Angleškem so v neki živalski kliniki zgradili pesjak, ki s pomočjo elektrike ubija pse brez bolečin. Pes stopi v hišico s kovinskim trakom okoli vratu namesto z usnjenim in na zadnji nogi ima pritrdjeno verigo. Ker je strop kočice električno nabit, se kontakt izvrši avtomatično in smrt nastopi prej nego v sekundi. Uporabljajo tok 2400 voltov in društvo za varstvo psov v Earlsfieldu, kjer so preizkusili to napravo, je izjavilo, da je ta način ubijanja psov najbolj usmiljen.

Stratosferni zrakoplovi

Ameriški načrti za brze vožnje po zraku

Kakor poročajo iz New Yorka, ima družba »Transcontinental and Western Airways« namen zgraditi novo brodovje »nad-zrakoplovov«, ki bi mogli letati v višini 9000 m. Neki uradnik te družbe je izjavil k tomu načrtu, da morejo sodobni zrakoplovi v višje višine, nego se to v splošnem dogaja. Vemo pa še zelo malo, kako bi učinkovale te višine na potnike in moštvo.

potrebno vedeti o vplivu teh višin na človeka. Če se bodo ti raziskovalni poleti dobro obnesli, tedaj bo družba najprvo uvedla tovorni promet z zrakoplovi v stratosferi, nato pa še potniško službo. Ti poleti bodo imeli prednost velikanske brzine.

Nov kuhar angleškega kralja

Kralj Edvard VIII. je našel ob svojem povratku v Buckinghamsko palačo novega šefa svoje kuhinje. Je seveda Francoz, imenuje se Legros in ga je izbral angleški poslanik v Londonu sir Clark izmed množice kompetentov. Legros v ostalem ne bo imel prilike, da se bo dosti izkazoval, kajti angleški kralj daje prednost preprostim jedem. Njegova najljubša jed je kotelet jagetnine s špinačo.

Tožba zaradi pokopa v morju

Soročniki neke 68letne Elizabete Ahearne, ki je umrla med vožnjo preko oceana, so tožile družbo, lastnico ladje, na kateri je starica umrla za odškodnino 100.000 dolarjev, ker je dal kapitan pokojno potopiti po starem mornarskem običaju v morje, namesto, da bi truplo prepeljal v New York. Tožitelji pravijo, da je bila pokojna stroga katoličanka, ki bi ji bilo treba pokopati v posvečeno zemljo.

Milijon funtov zapuščinskega davka

Pred kratkim umrl angleški veleindustrialec Wellcombe, ustanovitelj velike farmacevtske tovarne, je ostavil svojim dedičem imetje 2.139.000 funtov šterlingov. Dediči pa bodo za to imetje občutno prikrajšani, kajti davek na zapuščino znaša skoraj milijon (točno 968.000) funtov.

V goreči obleki v gledališču

V gledališču Gaisty v Dublinu so imeli ob razprodani dvorani neko predstavo. Sredi predstave je planila neka dama, ki se ji je vnela obleka, kriče iz neke lože v parket. Prisebni ljudje so ji takoj strgali obleko s telesa in plamen zadušili. Mlada dama je dobila težke opekline po obrazu in telesu ter so jo morali prepeljati v bolnišnico, kjer se še ni zavedla, tako da doslej niso mogli doznati, na kakšen način se ji je obleka vnela.

Naročniki ponedeljskega »Jutra« prejemajo revijo »Življenje in svet« zastonj.

Kulturni pregled

Iz italijanske slavistike

V Turinu je prišla l. 1933 izhajati velika enciklopedija z naslovom »Grande Dizionario Enciclopedico«. Izdaja jo Unione Tipografico Editrice Torinese, znamenita založba, znana pod imenom Fratelli Pomba librai že od l. 1796. Novi enciklopediji je napisal predgovor bivši prevoznik minister prof. Pietro Fedele, a nje glavni urednik je profesor Giovanni Trucchi. V tej enciklopediji, ki doslej obsega šest zajetnih zvezkov, vsak nad 1000 strani, so zastopane tudi jugoslovenske literature. Znani tržaški slavisti in prevajalci prof. Umberto Urbani je prispeval za njo gesla: Akker, Bleiweis, Cop, Cankar, Govekar, Gregorič, Jenko, Jurčić, Kette, Kersnik, Kopitar, Levstik, Murn-Aleksandrov, Prešern, Stritar, Tavčar, Trubar, Vodnik Zais, Zupančič. Doslej so izšli pisatelji do M. vendar Cankarja ni med njimi, ker se Enciklopedija začudo drži napol italijanske pisave imen, tako da bo Cankar objavljen pod Zankar. Iz hrvatske in srbske literature so obdelani naslednji pisatelji: Begović, Dučić, Gaj, Gjalski, Gundulić, Kumičić, Kranjčević, Kozarac, Kosov, Jagić, Jovanović Jovan - Zamaj, Lazarević Laza, Ilić Vojislav, Ljubisa, Matavulj, Maloš, Mažuranić, Njegoš Peter II., Nazor, Nušić, Ogrizović, Obradović, Preradović, Petarović, Bogd. Popović, Pucić Medo, Stanković Borisav, Senoa, Škerić, Strossmayer, Rački, Milan Rakić, Radičević, Tresić-Pavičić, Vraz, Vojnović. Daljši prikaz zgodovinskega razvoja slovenskega in srbohrvatskega jezika izide pod črko S; tam bo tudi filološki opis obeh jezikov iz perasa slavista prof. Artura Cronia, pisca italijanske študije o Otonu Zupančiču in pravkar izišle knjige o Čebih v italijanski literaturi.

Prof. Umberto Urbani je izdal v zadnjem času poleg drugega zvezka kritičnih študij »Scrittori jugoslavi«, ki jih nameravamo na tem mestu še obširneje prikazati, knjigo

»Nella republica di Masaryk«. Knjiga je izšla v izdaji tržaške založbe Carlo Moscheni in vzbuja splošno priznanje italijanske in češke kritike. Ob tej priliki se omenja tudi ena najlepših knjig, kar jih sploh obstoji v Pragi: spis bivšega italijanskega poslanika v Pragi Orazia Pedrazzija, delo, ki je zaslužen slavospev češkoslovaški prestolnici.

Prof. Urbani je priobčil v »Il Piccolo della sera« 15. septembra t. l. zajemljiv prispevek k stoletnici »Krstja pri Savici«: »Francesco Prescheren il Petrarca sloveno«. V uvodu omenja pisec, da je bila ta stoletnica proslavljena s sijajno (suntuosa) izdajo Prešerna v redakciji prof. Kidriča z ljubljanske univerze. Nato pisec primerja Prešerna s Petrarco, piše o njegovem vplivu na slovenskega pesnika ter pravi: »Niti v najboljšem stoletju dalmatinsko-dubrovnike literature, v kateri je imel Petrarca toliko obdobjev, prevajalcev in posnemalcev, ni bilo nikogar, ki bi bil mogel tekrovati s slovenskim pesnikom, kajti dubrovnika lirika je samo emanacija petrarkizma, izumetničena, pasivna, mrtva... Pravega in res velikega Petrarcevega učenca vidi pisec šele v Prešernu, ki je izmed vseh Slovanov najbližji Petrarci in čigar Julija se lahko postavi v isto vrsto z Delijo, Corino, Cintijo in Lavro. Nato prikazuje Urbani Prešernovo življenje in pesniški razvoj, se posebej zaustavlja pri »Sonetnem vencu« in »Krst pri Savici« ter končuje svoj sestavek z znanim citatom iz Stritarja o Prešernovih Poezijah, s katerimi se lahko mali slovenski narod mirno pojavi pred sodnim stolom narodov.

V istem tržaškem listu je prof. Urbani 8. septembra t. l. prikazal pravkar izšlo četrto izdajo slovenske slovnice za Italijane »Grammatica Slovena«, ki jo je spisala Marija Gregorič - Stefani. — o.

Nörrentranderovimi ilustracijami. V rubriki Iz literarnega sveta je beležka o V. L. Nemiroviču — Dančenkju in več drugih beležk, poleg tega jezikoslovni prispevek I. Koštiala »Kyrle eleison«. Zanimiva je domneva, da je kajkavski priimek Krleža (ime slovečega pisatelja) v zvezi z vzklikom cerkvenih molitev »Kyrle eleison; Gospod, usnihi se!«. Več zanimivosti najde čitatelj v Tehničnem obzorniku in še v rubrikah: Za ljubitelje cvetice, Praktične novote i. t. d. Mnoge ilustracije izpopolnjuje besedilo ali pa prispeva k zanimivosti številke, ki na njo opozarjamo čitatelj!

Masarykova »Svetovna revolucija« izide novembra v slovenskem prevodu Ferda Korzaka pod naslovom »Svetovna revolucija« pri Naši založbi (Ciril Vidmar) v Ljubljani.

Radio

Subota 26. septembra.

Ljubljana 12: Plošče. — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Pester program na ploščah. — 14: Vremenska napoved. — 18: Za delopust igra Radio orkester. — 18:40: Ob 100 letnici prvega vzpona na Montblanc (dr. Oskar Reya). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Josip Stritar in slovenski jug (dr. Marko Robič — iz Ljubljane). — 19:50: Narodni plesi na ploščah. — 20:10: Zunanja politika (dr. A. Kuhar). — 20:30: II. idrijski večer. Pripravili in sodelujejo Idrijčani. — 22: Čas, vreme, poročila spored. — 22:20: Koračnice in valčke igra Radio orkester.

Beograd 16:20: Narodne pesmi. — 17:50: Plošče. — 18:20: Labka godba orkestra. — 20: Operetni večer. — 22:40: Lahka in plesna muzika. — Zagreb 17:45: Koncert orkestra. — 20: Ciganska godba. — 20:30: Pester glasbeni program. — 21:30: Tamburaški zbor. — 22:15: Lahka glasba. — Praga 19:15: Operetna muzika. — 21: Koncert orkestra in solistov. — 22:15: Plošče. — 22:30: Lahka glasba. — Varšava 19:10: Zvočne slike. — 20:15: Poljske pesmi. — 22:15: Lahka godba in ples. — Dunaj 12: Plošče. — 15:35: Orkester mandolin. — 16:45: Plošče po žoljeh. — 18:30: Pesmi. — 19:10: Prenos Hellmesbergerjeve opere »Dekle z vijolicami«. — 22:10: Klavirski koncert. — 23:15: Ples. — Berlin 19:20: Schumannove klavirske skladbe. — 20:10: »Igra med teatrom in življenjem«. — 22:30: Zabaven program. — 24: Ples. — München 19:40: Orgelski koncert. — 20: Pester münchenski večer. — 22:30: Prenos iz Berlina. — Stuttgart 19: Tema in variacije (plošče). — 20:10: Pester program 21:30: Plesna muzika na ploščah. — 22:30: Prenos iz Berlina. — 24: Koncert orkestra in solistov.

Naše gledališče

Začetek ob 20.

DRAMA

Subota, 26. septembra: Za narodov blagor. Red A. (ab. kupon št. 1.)
Nedelja, 27. septembra: Kralj Lear. Premierski abonma (ab. kupon št. 2).
Ponedeljek, 28. septembra: Zaprtó.

OPERA
Subota, 26. septembra: Zaprtó.
Nedelja, 27. septembra: Pod to goro zeleno... Opereta. Izven. Cene od 36 Din navzdol.
Ponedeljek, 28. septembra: Zaprtó.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani je uredila za letošnje gledališko sezono 1936-37 nove abonmentske izkaznice s kontrolnimi kuponji za 20 dramskih in 18 opernih predstav. Kuponi so označeni s tekočimi številkami; Opera 1 do 18, Drama 1 do 20, ki se po vrstnem redu iztargajo pri obisku predstav. P. n. abonenti se naprošajo, da v lastnem interesu prinašajo te kontrolne kupone s seboj, ker jim sicer vstop k predstavam ne bo dovoljen. Na lepkih bodo vselej objavljeni poleg abonmana tudi številke kuponov. Prosimo, p. n. abonente, da naj ne zamenjavajo dramskih z opernimi kuponji in obratno.

Uprava gledališča naproša p. n. abonente, ki so podpisali abonma v času ob 3. do 9. septembra in še niso prejeli novih izkaznic s kontrolnimi kuponji, da po možnosti dvignejo ali pošljejo po te kuponske izkaznice v pisarno gledališke blagajne v dramskem gledališču.

bog letos zgodilo. Vprašanje najetja večjega posojila za izvršitev regulacijskih del preko ovinka pod Starim gradom je tesno združeno s prispevkom državnih železnic ter zahteva pravočasno zagotovitev kreditov in težavno pot do realizacije. Potreba izvedbe nadaljnjih regulacijskih del pa je za Celje tako velika in nujna, da je dožnost vseh faktorjev, da v tem pogledu pravočasno zastavijo vse sile.

Iz življenja na deželi

KRIZEVCI PRI LJUTOMERU. V nedeljo je bilo v Krizevcih zborovanje čebelarjev ljutomerskega sreza. Zbor je vodil podpredsednik krizevske podružnice g. Magdič. Zborovalci so glede na slabo letosnjo ajdovo pašo določili, da se prodaja 1 kg ajdovca za 13 Din. Naslednja točka dnevnega reda je bila pogovor o anekdoti, ki se je vršila glede nardbe za ajdovo pašo v Ljubljani in pogovor o projektu novih pasišč. Obe poročili je podal šolski upravitelj g. Belec in so mu zborovalci sledili z velikim zanimanjem. Pri projektu o novih ajdovih pasiščih so se zborovalci pritoževali, čemu niso pri komisijem ogledu sodelovali domače podružnice in zastopniki domačih občin. Zaradi tega se bodo ob praveč času pritožili.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja drvi ob 8. in jutri v nedeljo ob 1/4 popoldne in 8. zvečer zvočni film »Kapelan Korkoranc. Dodatek nov Paramount zvočni tehnik.

SEVNICA. Zvočni kino Sevnica predvaja danes in jutri večer »Ples v Savoyu« Dodatek Foxov tehnik in domač kulturni film.

S P O R T

Nadaljevanje prvenstva LNP

Jutri se na številnih igriščih nadaljuje tekme za pdsavezno prvenstvo v vseh razredih

Medtem ko odhaja naša ligaška enajstotnica na precej težko srečanje v Osijek, se po vseh krajih področja LNP nadaljuje nogometne borbe za pdsavezne točke.

Med številnimi srečanji bi bilo v Ljubljani omeniti tekmo

Olimp (Celje) : Slovan

Ob moštvu sta znani po svoji žilavosti in bosta gotovo napeli vse sile za zmago. Tekma se začne ob 16. na igrišču Slovana za Kolinsko tovarno. Predtekma bo ob 14.30.

Table tenis v Celju

V nedeljo 20. t. m. se je vršil v klubskem lokalu SK Olimpa tableteniški turnir. Na sporedu je bilo tekmovalje posameznikov po čistem cup sistemu in tekmovalje dvojlov po istem sistemu. Startali so igralci SK Atletika, SK Celja, SK Jugoslavije, SK Olimpa in dva zastopnika ZSK Hermesa. Razveseljivo je, da imajo vsi celjski klubi tableteniško sekcijo in zato tudi ta sport ni nikjer v Jugoslaviji tako razvit. Celje ima trenutno izvrstnega naraščaj, ki bo dal ob smotnem treningu vrsto močnih igralcev. V naslednjem prinašamo nekaj rezultatov turnirja, pri katerem je sodelovalo za Celje rekordno število 81 igralcev:

Single 3. kolo: Čoh—Frank 2:1, Didek—Latinovič 2:0, Furlan—Zorko 2:0, Kovač—Frik 2:0; semifinala: Čoh—Didek 2:0, Kovač—Furlan 2:1; finale: Kovač—Čoh 3:2 (21:18, 18:21, 21:17, 19:21, 21:18). Končno stanje: 1. Kovač (H.), 2. Čoh (J.), 3. Didek (H.), 4. Furlan (J.).

Double 2. kolo: Čoh—Furlan—Vidmar—Fabi 2:0, Bevc—Butinar—Latinovič—Zorko 2:1, Frik—Frank—Furlan—Guzelj 2:0, Kovač—Didek—Fredi—Rebra 2:0; semifinala: Čoh—Furlan—Bevc—Butinar 2:0, Kovač—Didek—Frik—Frank 2:1; finale: Kovač—Didek—Čoh—Furlan 3:2 (18:21, 18:21, 21:10, 21:12, 21:15). Končno stanje: 1. Kovač—Didek (H.), 2. Čoh—Furlan (J.), 3. in 4. Frik—Frank in Bevc—Butinar.

V nedeljo 13. t. m. je igral SK Atletik dvomatch s SK Celjem in zmagal s 13:12.

V nekaj vrstah

Danes in še dva dni bodo v Pragi nastopili v revanžu za poraz pri tekmah za Davisov pokal naši najboljši teniški igralci Punčec, Palada, Mitič in Radovanovič v dvojeboju s Češkoslovaško. Češka javnost računa z gotovostjo, da bodo njihovi igralci to pot oprali madež po onem porazu v Zagrebu. O odlični formi in slovesu naših igralcev pričča dejstvo, da so bili istočasno povabljeni tudi na važen turnir v Meran in na argentinsko prvenstvo prihodnje leto, čemur pa se ne bodo mogli odzvati.

Jugoslovenski olimpijski odbor je izdal zaradi napadov, ki so bili v zvezi s pripravami naših udeležencev na XI. olimpiadi v Berlinu naperjeni nanj, obširen komunikje, v katerem zavrača vse očitke kot popolnoma neosnovane, ker so bile te priprave v rokah posameznih strokovnih sportnih savezov JOO približa, da so bili ti očitki naperjeni na napačni naslov, ker te organizacija ni imela niti možnosti sankcij. Funkcionarji JOO so v polni meri storili svojo dolžnost in samo obsojajo takšen način kritike, ki ni vreden pravih sportnikov in more sportu samo škodovati.

Službene objave LNP

4. seja p. o. 23. septembra 1936.

Spored prvenstvenih tekem 27. t. m.: V Ljubljani igrišče Slovana, ob 16. Slovan - Olimp, Predtekma Slovan - Ljubljana jun. ob 15. službujoči Kaučič, Slovan rediteljstvo; ob 10. Grafika - Jedran, službujoči Grm, oba kluba po 5 rediteljev. — Igrišče Mladke, ob 9. Mladika - Svoboda, ob 10:45 Korotan - Slavija, službujoči Gasperlin, vsak klub po 2 reditelja. — Igrišče Most, ob 16. Mars - Moste, službujoči Vrhovec, oba kluba po 5 rediteljev. — Igrišče Reke, ob 15:30 Reka - Korotan, s predtekmo, službujoči Mover Iv., Reka rediteljstvo. — V Zalogu ob 15:30 Zalog - Sparta, službujoči Zajc, Zalog rediteljstvo. — V Celju igrišče Olimpa, ob 9. Laško - Zalec, ob 10:30 Jugoslavija - Hrastnik, službujoči Mahkovec, Jugoslavija 8 rediteljev. — Igrišče Celja, ob 15:30 Celje - CSK, službujoči Krell, Celje rediteljstvo. — V Mariboru igrišče Rapida, ob 14. Rapid - Maribor rez., ob 15:30 Rapid - Maribor, službujoči Mozečič, oba kluba po 5 rediteljev. — Igrišče bivše Svobode, ob 10. Slavija - Drava, službujoči Amon, Slavija rediteljstvo. — V Čakovcu igrišče Gradjanskega, ob 15:30 Gradjanski - Mura, službujoči Reichnig, Gradjanski rediteljstvo. — V Trbovljah igrišče Amaterja, ob 16. Amator - Hermes, službujoči Dolinar, rediteljstvo Trbovlje, Retje. — predtekma ob 14.30. — Igrišče Trbovelj, ob 10. Trbovlje - Retje, službujoči Kolar, rediteljstvo Amator, Dask, predtekma ob 8.30. — V Zagorju igrišče Zagorja, ob 15:30 Zagorje - Dask, predtekma ob 14. službujoči Gostiša, rediteljstvo Sloga, Svoboda. — V Domžalah igrišče Domžal, ob 15:30 Domžale - Kamnik, službujoči Plešnik, Domžale rediteljstvo. — V Št. Vidu igrišče Broda, ob 15:30 Brod - Mengoč, službujoči Pirnat, Brod rediteljstvo. — V Ptujju igrišče Ptujja, ob 15 Ptuj - Lendava, službujoči Vuga, Ptuj rediteljstvo. — V Krškem ob 15:30 Rade-

Med pdsavezskimi tekami gre vedica važnost prvenstvenemu srečanju med

Amaterjem in Hermesom

V Trbovljah, Trboveljčani bodo to nedeljo spet nastopili kompletni. Šiskarji so stari gostje v Trbovljah in so bili temkaj zaradi svoje tepe igre vedno simpatično sprejeti. Občinstvo se tudi do pot naprejša, naj se na igrišču vede dostojno in ne daje povoda za incidente. Za tekmo, ki se bo začela ob 15.30 s predtekmo ob 13.30, vlada v trboveljski javnosti veliko zanimanje.

če - Sava, službujoči Istenič, Radeče 8 rediteljev. — Na Jesenicah igrišče po izbiri Gorenjca, ob 15:30 Gorenjec - Kovinar, službujoči Cerar, oba kluba po 5 rediteljev. — Odobri se prijateljska Javornik - Disk.

Zbor lahkootletskih sodnikov IJAS. Na lahkootletski miting, ki ga po dolžnosti priredi SK Korotan jutri ob 15. na igrišču SK Planine (Stadion), se odreja tale sodniški zbor: vrhovni sodnik: Windisch, voditelj tekmovalja: Hvalič, starter: Cerar, sodniki in časomerilci: Vidic, Poljanec, Gnidovec, Grjinfeld, Trtnik, Kalan, Cuderman, Premrl, Stropnik. Imenovani morajo biti na Stadionu najkasneje ob 14.30. Štoparice prinesite s seboj!

S. K. Hirtja Lahkootletska sekcija. Za miting S. K. Korotana se odreja atleti: Stropnik, Safonik, Svetek L. in R. Probošek, Mahkovec, Puki, Rozman, Groszy, Jeglič, Robek, Grjinfeld, Dolhar, Banko, Glavnik, Bajda, Zorman, Rupnik, Koleša, Carnelutti, Kotnik, Oberšek, Gojkovič, Lavrič, Bratuž, Dular. Miting je za vse atlete obvezen.

SK Slovan. V nedeljo naj bo I. moštvo ob 15. junorja pa ob 14.15. na našem igrišču. Postavi razvidni, na igrišču in na Marjilnem trgu, Kijučec, Gašparič, Grm, Jančigar, I. sigurno!

Članstvo SK Jugoslavije Celje sklicuje po § 9. točka b klubovih pravil izdati občni zbor kluba, ki bo v soboto 10. oktobra ob 20. v klubovi sobi »Domac« z dnevnim redom, naznačenim v § 9. točki 7. klubovih pravil. V primeru nesklepnosti bo občni zbor eno uro pozneje ob vsaki udeležbi.

Sokolsko društvo št. IIJ v Slov. goricah javlja prežuto vest, da je večeraj preminul njegov zaslužni član in tajnik, brat

STANKO RRMOLJA

Pogreb bo v soboto 26. septembra ob 9. uri dopoldne. Ohranimo ga v trajnem spominu!

Št. IIJ v Slov. goricah, dne 25. septembra 1936.

Sokolsko društvo št. IIJ v Slov. gor.

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo gradbenih, t. j. zidarških, mizarških, soboslikarskih, pljaskarskih in parketarških del ter oddajo instalacije vodovoda s toplovodno napravo, preureditev sanitarne opreme in instalacije centralne kurjave v hotelu »Mariborski dvor« v Mariboru.

Razpisni podatki, proračunski popis, gradbeni pogoji in načrti objekta so zainteresentom na razpolago in vpogled pri podpisnem uradu v Ljubljani, Gajeva 5/II. v sobi št. 221., isto pa tudi v Mariboru pri zavodovi upravi hiš, dno brez načrtov, kjer morejo interesi dvigniti vse razpisne pripombe proti odkupu z zneskom po Din 30.— za vsako razpisano delo.

Ponudbe se morajo vložiti samo na popisih, ki so bili dvignjeni pri uradu po razpisu.

Pravilno sestavljena, nekolekovanca ponudbe je zapečateni vložiti do dne 1. oktobra t. l. pri gradbenem oddelku zavoda v Ljubljani, kjer je položiti tudi 5% vadij. Obravnava ofert ni javna ter si pridružuje zavod pravico oddaje del komurkoli izmed ponudnikov, neglede na višino ponudene vsote.

V Ljubljani, dne 25. septembra 1936.

Pokojninski zavod za nameščence.

Vsem skrbem in poznejšim zgubam se izognete ter popolnoma varno, z visokimi obrestmi naložite (posodite) svoj kapital: gotovino ali hranilne knjižice, ako se pravočasno obrnete za strokovni nasvet in navodila na

BANČNO KOM. ZAVOD

Maribor, Aleksandrova 40.

ŠPEDICIJA TURK LJUBLJANA

PREVZEMA

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brez p.a. čeno.

Telefon interurban 24-59. Vilharjeva c. 33 (nasproti nove carinarnice)

PREVAZANJE

vsakovrstnega blaga bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko vprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili.

Telefon interurban 21-57. Masarykova c. 9 (nasproti tov. kolodvora)

Jugoslavica graškega slavista prof. Matla

Slavist graške univerze prof. dr. Josef Matl rad posveča svoja znanstvena proučevanja in raziskavanja literaturam Jugoslavije v »Zeitschrift für deutsche Geistesgeschichte« (1936) je priobčil daljšo (str. 82 do 99) razpravo »Ragusa (Dubrovnik) in der deutschen Literatur«. V uvodu omenja nekatere značilne primere neznanja in predodgov v kulturnih in političnih odnosih med Nemci in Slovani ter poudarja potrebo smotnega raziskovanja teh odnosov, ki so v mnogih plasteh še neproučeni. »Vendar se v zadnjih desetletjih pojavlja na zapadnoevropski, germanoko-romanski, kakor tudi na slovenski strani, močnejše zanimanje za raziskavanje v tej smeri. Vzbuja se upanje, da bo marsikaj, kar je v tem kompleksu vprašan celotne evropske kulturne in duhovne zgodovine dandanes še temno ali pa leži v krogu primitivno navčnih generalizacij in politično-tendencioznih krilatice, stopilo v luč kritičnega spoznanja. Tako bo napredujoče spoznanje globokih in življenjsko važnih kulturnih odnosov med vzbodom in zahodom Evrope pospeševalo pravičnejše in stvarnejše presojanje kulturno produktivnih sil posameznih slovenskih narodov ter utegne v obeh malo preveč samosvednih zapadnih Evropevcov zrasti njihov pomen. Tako bodo slovenski narodi ob enem tudi jačje udeleženi v procesu evropske duhovne tvornosti.« (str. 83).

Nato prof. Matl podrobno navaja sledove Dubrovnika v starejšem in novejšem nemškem slovstvu in spravlja njih prvotno vprašanje z vzevo z nemškimi in sploh evropskim zanimanjem za legendarne boje slovenskega juga s Turki. Vir informacij o Dalmaciji je bila še tja v 19. stoletje l. 1724 v Benetkah izšla knjiga opata Fortisa »Vivaggio in Dalmazia«, iz katere je Goethe prevzel »Hasanaginovic«. Najstarejše nemško specialno delo o Dalmaciji je leta 1718 v Nürnbergu izšla knjiga »Alter und neuer Staat des Königreiches Dalmatien«. Dalmacija in posebej Dubrovnik pa se pojavljata že prej v raznih nemških spisih potopisnega, vojnškega, zgodovinskega značaja, ki obravnavajo širše ozemlje. Pisec

na to navaja vrsto drugih starejših spisov, pri čemer obeta posebno študijo o Morlakih in hajdukih v nemški literaturi. Obširneje se mudi pri opisovalcu slovenskih krajev Baltasarju Hacquetu, karakterizira l. 1817 v Lipskem izšli spis dr. E. Fr. Germarja (Grimarja) »Die Reise nach Dalmatien und das Gebiet von Ragusa« in prebaha na to k prikazu drugih pomembnejših nemških knjig 19. stoletja o Dubrovniku. Dvajseto stoletje, ko se bibliographia ragusiana v nemški literaturi močno razširi, je prof. Matl samo naznačil v zadnjem odstavku svojega preglednega in za zgodovino odnosov Nemcev do slovenskega juga prav tehnega spisa.

V »Zeitschrift für slavische Philologie« objavlja prof. dr. Matl že nekaj let serijo bibliografskih pregledov »Die serbokroatische Literaturwissenschaft 1914—1929«. V letošnjem 1 — 2 zvezku je izšel sedmi del teh pregledov, ki njim podobnih nimajo niti Srbi in Hrvatji. Sedanji del obravnava ilirizem pri Hrvatih. Prof. Matl navaja najpomembnejše splošne in specialne razprave in članke o hrvatskem ilirizmu in o njegovih narodnih in literarnih predstaviteljih od Gaja in Vraza do Imra Tkalca, podajajoč v zgoščenih stavkih najvažnejše izsledke posameznih literarnih zgodovinarjev.

Iz slavističnega dela prof. dr. Matla je treba omeniti še vzpodbudno razpravo »O pitanju komparativnog proučavanja narodne poezije balkanskih Slovana odnosno balkanskih naroda«, ki je izšla v beograjskem znanstvenem zborniku »Prilozi proučavanja narodne poezije«; v tem članku obravnava graški slavist nekatere probleme naše komparativne literature. — o.

Zapiski

»Življenje in svet« prinese v prihodnji številki, ki izide kot priloga ponedeljskega »Jutra«, naslednje zanimive in za vsakogar poučne prispevke: Nadaljevanje in konec ilustriranega članka Andreja Šavlija »Beli Hrvati«, prvi del potopisnega kramljanja B. Borka »Kutna Hora, mesto češke gotike« (s sliko). A. Debeliak priobčuje prevod proze Henrika de Montfrideca »Rokovnjači« (z uvodom o avtorju). Nadaljujejo se Dumasovi »Trije mušketirji« z

Regulacija Savinje pri Celju

Država mora redno prispevati, da ne bo zastanka

Celje, 25. septembra.

V četrtek popoldne je bila v sejni dvorani na mestnem poglavarstvu 5. konferenca za regulacijo Savinje. Poleg zastopnikov banke uprave, sreskega načelstva v Celju in direkcije drž. železnic v Ljubljani so bili zastopani tudi vsi ostali prispevni faktorji za regulacijo Savinje in sicer mestno poglavarstvo v Celju, sresko načelstvo ter sreska cestna odbora v Celju in Laškem.

Udeleženci konference so vzeli na znanje poročila o sedanjem stanju regulacijskih del v drugi etapi, ki ob ugodnem jesenskem vremenu in nizkem stanju Savinje lepo napredujejo. Številni pri regulaciji Savinje v Tremerju zaposlenih delavcev se giblje med 300 in 400. Izgleda pa, da regulacijska dela kljub sedanjemu uspešnemu razvoju ne bodo mogla biti dovršena pred zimo.

Pri razpravi o terjatih, ki bodo predvidoma nastale ob dovršitvi regulacije v drugi etapi, in o razpoložljivih sredstvih za kritje teh terjate je konferenca ugotovila, da bodo finančna sredstva v glavnem zadostala ne samo za terenska dela v drugi etapi, temveč tudi za plačilo sveta, ki je bil porabljen pri regulaciji Savinje v prvi etapi. Površina razlaščenega sveta je že izračunana.

Glede nadaljevanja vodogradbenih del pri regulaciji Savinje od konca druge etape v Košnici do promenadne brvi pri mestnem parku je bila konferenca mnenja, da bo treba do 1. aprila 1937 najeti posojilo v zne-

sku 16.000.000 Din in sicer že glede na to, ker je ministrstvo za promet uradno sporočilo, da bo ustavilo v svoj proračun za l. 1937/38 znesek okrog 11 milijonov Din, ki je potreben za preložitve železniške proge pod Starim gradom in za razširitev celjske železniške postaje. Mogoče je, da bo ta znesek 1. aprila 1937 na razpolago.

Nadzorni inženjer je prejel naročilo, da muje izdelala za vodogradbenih del te proge projekta, ki bodo tako detajlni in na terenu fiksirani, da se bodo mogla regulacijska dela po teh načrtih vsak čas oddati na licitaciji. Ti projekti morajo biti izdelani in odobreni do 1. aprila 1937.

Če bo financiranje uspešno poteklo in če bodo projekti pravočasno odobreni, je dana možnost, da se regulacija Savinje od Košnice do promenadne brvi pri mestnem parku izvede v 2 do 3 letih.

Izgleda torej, da regulacijska dela v obsegu, kakor je bil določen za izvedbo v tekočem letu, ne bodo mogla biti letno dokončana, četudi imamo izredno ugodno leto in trajno nizko stanje Savinje brez običajnih poplav. Dela so bila pač prepozno oddana. Ta zamuda se letos v celoti ne bo dala več nadoknaditi.

Glede nadaljevanja del za uravnavo Savinje moramo ponovno podčrtati dolžnost države kot prispevne faktorja, da k temu sorazmerno prispeva, da se v bodoče ne bo zopet zgodilo, da bi država uprava s svojim prispevkom izostala, kakor se je žali-

A. Poltzer:

Pot brez cilja

Roman

»Pred včerajšnjim sem bil pri niem.«
 »Kdaj pričneš z delom? Ali je tvoja roka v redu?«
 »Da, zdaj že lahko držim trok in si brez tute pomoči zavežem čevlje,« sem trpko odvrnil.
 »Eberhard... Nekam burno me je prišla za roko. Pri tem sem komaj opazno skremžil obraz. »Ali te je zabolelo?« je prestrašeno vzkliknila. Njena roka mi je božaje zdrknila po bolnem kolčku.
 Prijateljstvo med šolsko jahalko Marijano Almersovo in menoj je bilo že staro. Mislim, da me je Marijana ljubila. Zastran svojih čuvstev do nje si tisti čas nisem bil na jasnem. Katerikrat se nisva videla po več mesecev. Pisala sva drug drugemu kratka, nečuvstvena pisma: res je pa, da je drhtelo med vrsticami nekaj zaupnega in tovariškega, nekaj, kar je dajalo naslovniku zavest, da ima človeka, ki se z njim odkritosrčno, iz vse duše veseli in žaluje. To je bilo mnogo.
 Nekoč, ko sem pravkar nastopal v Buenos Airesu, me je dosegel glas, da se je Marijana Almerso-

va omožila s kavkaškim knezom, ki je z veliko plesalsko družino nastopil po varietetih Brzojavno sem ji čestital.
 Že drugi dan je prišel brzojavni odgovor: »Kdo te je tako potegnil če kdaj koga vzamem samo tebe Marijana.« Seveda je bilo to le šala. A takšna je bila Marijana.
 Zdaj sem zvedel od nje, da je bila nekaj dni pred koncem meseca končala svoje gostovanje na Angleskem, ker se je cirkus, ki je v njem nastopala, vkrcal za Ameriko.
 Marijana je bila izmed vseh žensk, ki sem jih kdaj videl najlepše rasti. Slavniki slikarji so jo bili slikali v jahalni obleki. »Amazonka na konju«, »Solska jahalka« in »Cirkuska jahalka A.« so se imenovale tri njene znane slike, ki so zdaj visele v muzejih.
 Ali je bila Marijana Almersova lepa? Po običajnem okusu gotovo ne. Na fotografijah je bil videti njen obraz skoraj strog. Na nekaterih slikah, ki so jih bili napravili umetniki, je bila pa kar očarljiva; in pri tem se ji niti niso bili laskali. Klovn Pori, povečen, a pameten mož in genijalen umetnik, ji je bil nekoč rekel: »Marijana, tvoja posebnost je v nekakšni čudoviti trpkosti.«
 Čeprav je dobivala Marijana visoke gaže, je bila vendar zmerom v denarnih zadregah.
 Pa ne da bi bila Bog ve kako lahkomiselna. Le kadar je šlo za njene ljubljene živali, za njeno številko, je postala razsipna. Nič ji ni bilo dovolj dra-

go za opravo, in razen hlevarjev jo je zmerom spremljal tudi živinozdravnik.
 Dasi so jo obsipali s ponudbami, se je vendar časih zgodilo, da je mahoma za mesec ali dva izpregla in se s konji in vsem štabom spremljevalcev umaknila na mako graščinsko posestvo, ki ga je bila z dolgovi vred podedovala po starem očetu. »Ne samo ljudem, tudi živalim je treba počitnic,« je rekla.
 Takšna je bila Marijana Almersova.
 Zdaj je sedela s prekrižanimi nogami in s cigareto med prsti v globokem usnjem naslanjaču, ki je bil okrasni krogel soobe, in gledala za dimom, ki se je strmo dvigal v zrak. Prižgal sem bil veliko mizno svetilko, tako da ji je bila kipna, prelepa postava oblita z medlim, rumenkastim sijem.
 »Žal mi je, da nisem slikar, Marijana,« sem rekel.
 Razumela je, vendar ni popričela za ta pogovor. Uganil sem, da ji roji po glavi nekakšna misel, ki mora biti v zvezi z mojo osebo.
 »Veš, s kakšnim načrtom se ukvarjam,« je začela kar brez prehoda. »Rada bi sestavila majhno jahalsko skupino — ne cowboyske, to je že tako obrabljeno — ampak nekaj izvirnejšega; prav pa prav bi bila skupina samo okvir za solista. Misliha sem na umetnega strelca...«
 Trdno sem bil prepričan, da se je porodil Marijanin načrt šele v tistem trenutku. Hotela mi je pomagati.

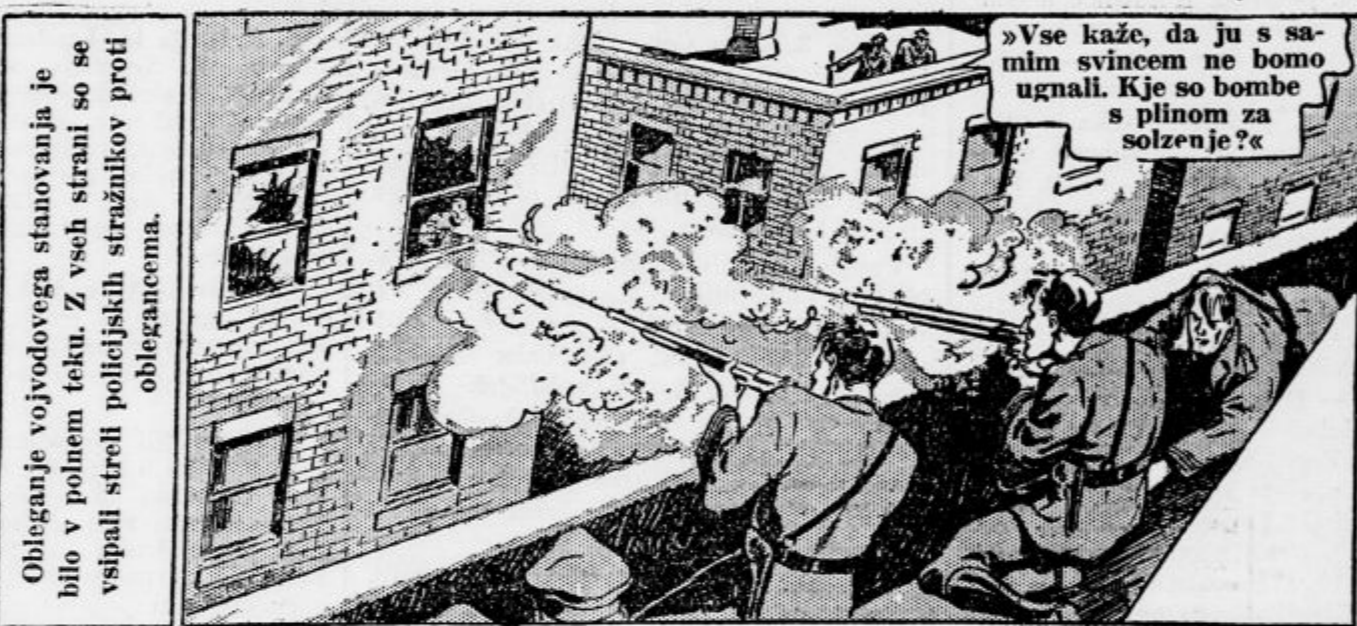
»Name se nikar ne zanašaj,« sem dejal nahaš z zelo suhim glasom.
 »Zdaj si pa razžaljen,« je malodušno dejala.
 Molčal sem, čeprav sem bil vse prej kakor užajen. Zakaj naj bi bil kazal Marijani svojo ganjenost. Take navade med nama ni bilo. Zdaj mi je ja razvijati vabljivo sliko, kako si misli številko.
 Nisem ji segal v besedo. Na tihem sem računal, koliko bi jo stala oprava. Vsota je bila toli znatna, da bi se bila obnesla samo ob zelo velikem uspehu, in niti tedaj ne z gotovostjo. Marijana si je razlagala moj molk kot izraz tihega soglasja.
 »Nikar ne misli, da bi se ponižal, ako nastopiš v moji skupini! Tvoje ime bo na lepakih in v programih zvezkih prav tako debelo tiskano kakor moje; to bom pri ravnateljstvih še posebej zahtevala...«
 »Marijana,« sem tiho dejal, »s tole roko vendar ne morem več streljati...«
 Skočila je pokonci in obstala zraven mene. Eberhard, saj si tudi z levico moštrski strelec! Prav, prav, vem, kaj hočeš reči!«
 Tako govorec mi je pritisnila lepo oblikovano in močno roko na usta.
 »Seveda si zmogel z desno tvoje veliko več. A sredi sijajne oprave, ki jo dava tvoji številki, boš imel prav toliko uspeha kakor popred...«
 Rahlo sem odrinil njeno roko, jo poljubil in jo obdržal v levici.

Radijska patrolja — Roman o slikah.

91.

Copyright »Pantheon« & »Jutro«.

Izbruhnlo je peklenko streljanje. Zaragljale so strojne puške obeh zločincev. Molčale pa tudi niso strojnice policijskih stražnikov, od katerih sta se že dva zgrudila težko ranjena.

CENE MALIM OGLASOM
 Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte zamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.—** v znakmah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navednim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Kampa, kam?
 Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsako nedeljo
 se pečejo na račinu, poseben, nov način, goske, račke, piške in pravički. Pridite, postrežba solidna, cene zmerne. — Za obilen obisk se priporoča Slavka Gorjanc, Restavracija Rožna dolina. 23018-18

Službo dobi
 Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Natakarica
 mlada, prikuipijiva, izveščana, dobi službo v boljši restavraciji. Ponudbe s sliko na inzeratni oddelček Jutra pod šifro »Boljša«. 23025-1

Prvovrstnega kuharja
 ali kuharico, šefem za restavracijo Zvezda v Ljubljani. Takojšen nastop. — 23030-1

G. Th. Rothman:
Gospod Kozamurnik gre na letovanje

Gospod Kozamurnik je žrtvoval še en novce za petdeset par. »Koliko mi prisodite?« je vprašal načelnik, vedoč, da zna gospod Kozamurnik imenito pogoditi težo vsakega živinčeta. »Sedemdeset kil!« je brez obotavljanja rekel gospod Kozamurnik. Načelnik postaje je stopil na tehtnico, in glejte si ga, njemalo se je za las! Gospod Kozamurnik je moral priznati, da je bila tehtnica brez napake. »Strah in groza,« je ponovil, »kako sem se zredil! To ne pomeni dobrega! Pred dvema mesecema jih je bilo komaj osem in devetdeset!«

Pouk
 Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Diplomirana filozofka
 inštruirja vse predmeta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Brezposelnost«. 23008-4

Pouk
 Gent. srednjelet, bi poučeval it. proti angleščini. Cenj. ponudbe pod »Pislija« na ogl. odd. Jutra. 23009-4

Prodaj
 Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izložbene rolete
 tri, dobro ohranjene, ugodno naprodaj. Jurčičev trg št. 31. 23000-6

Zelesno obešalo
 za konfekcijo prodaj. A. Kunc, Ljubljana, Gospoška ul. 7. 23071-6

Semiš črne čevlje
 št. 38, samo enkrat nošeni, prodaj na Din 100.—. Poizvr se v vseh poslovalnicah Jutra. 23019-6

Pohištvo
 Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Spalnico
 najfinjši plesk, kavkaški oreh in več kuhinjskih oprem proda Krže, mizarstvo, Vrhnika. Ogleda se pri Janežič, prekar, Tyrševa 23. Ljubljana. 23067-12

Auto, moto
 Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupim motor
 znamke BSA, 750 ccm. — (Prednost imajo motorji v neuporabnem stanju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23041-10

Motorno kolo
 BMW, 500 ccm, 9.500 km, poceni naprodaj. — A. W. Kranj, Stara cesta 8. 23067-10

Dvotonski Ford
 poceni prodaj ali zamenjam za kakršnokoli blago event. tudi sadje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Ford«. 23004-10

Kolesa
 Pred koncem setije po izveščanosti, cenj. — Vsi v NOVO TRGOVINO, Tyrševa 36. 22971-11

Kupim
 Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Več primežev
 (Schraubstock), paralelnih, od 130 mm širine, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Primežev«. 23005-7

2 železni postelji
 zložljivi, nerabni, pokvarjeni, kupim, Strgulce Pavel, Gosposvetska c. 13. 23016-7

Zelesno blagajno
 kupimo, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23003-7

Kapital
 Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne vloge
 vrednostne papirje kupuje in prodaja najbolje

Al. Planinšek
 ag. bančnih kredit, postov. Ljubljana, Beethovnova ul. števil. 14/L. 214-16

Gospodarsko podjetje
 v Zagrebu, koncesionarno, specialne vrste, strogo serozno, osobito dobičkonosno, dokazano dobrodošlo, prvovrstno, svedeno po cel. državi, postuje mnogo slovenske, hite zaradi svoje razširjenosti, marljivo in postnega družabnika (družabnico) za slovensko korespondenco s 100.000 Din. Polovico sprejmemo v bančnih knjigah. Vse ponudbe poslati na: Poslovnica Pavlekovič, Zagreb, Hlica 144. 23027-16

Bančno kom. zavod
 Maribor, Aleksandrova 49, vršilca našljajo nakup in prodaje

HRANILNI VLOG
 vseh denarnih zavodov. — Za odgovor Dio 3 znakm. 217-16

V najem
 gostilno in stanovanje oddam takoj v najem. Prometna točka ob Dunajski cesti na Prevozh pri Domžalah, Poljanila pri Franc Kotnik, Prevože, pošta Lakovica. 22799-17

Posest
 Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupim hišo
 štiri ali večsobno, s pritliklinami in vrtom, v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lastni dom 33«. 23004-20

Veliko zemljišče
 sedaj lep travnik, krasna lega, na periferiji mesta, zelo poceni naprodaj. — Sprejemo se ovsotelno tudi knjižice. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23005-30

Kupim hišo
 na ugodno odplačevanje, promet kraj Ljubljana ali Celje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Do 150.000«. 22976-20

Stanovanje
 odda

Enosob. stanovanje
 s kuhinjo oddam za 1. oktober na Tržaški ulici 24. 23029-21

Moderno stanovanje
 kompletne 2 sobi, kabinet in kopalnica, oddam mirni stranki 2-3 odraslih oseb 1. novembra. Lepodvorska št. 23. 23052-21

2 parketirani sobi
 in kuhinjo oddam novembra. Bolgarska 25. 22977-31

Stanovanje
 odda

Dvosob. stanovanje
 s kopalnico in plinom ter vsem komfortom. Hite boljše samski gospod, le v novejši hiši in centru mesta, za takoj ali kasneje. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Boljši samski«. 22995-31a

Dijaške sobe
 Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva dijaka
 obrtne šole, sprejem na stanovanje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23003-22

Sobo odda
 Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo
 solčno, prijazno, blizu kolodvora ter nove gimnazije, oddam; tudi dijaku. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23042-23

Opremljeno sobo
 oddam solidni gospodini. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23003-23

Souporabo velike pisarne
 s telefonom, v centru mesta, takoj oddam na Tyrševi cesti 15/L. tel. 29-32. 23003-23

Prazno sobo
 veliko, sračno, oddam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23003-23

Sobo
 opremljeno, svetlo in sračno, v vrtu, odhod s stopnišča, oddam. Skrabčeva ul. št. 13. 23021-23

Opremljeno sobo
 z vhodom s stopnišča, oddam blizu gorej. kolodvora. Bernejeva c. 35. 23011-23

Dve gospodini ali dijaka
 sprejem v dobro oskrbo v centru mesta. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23003-23

Elegantno sobo
 moderno opremljeno, solčno, s posebnim vhodom, oddam 1 ali 2 osebama 1. oktobra v Rožni ul. 31 (Sr. Jakob). 22990-23

Sobo
 opremljeno ali prazno, s posebnim vhodom, oddam 1 ali 2 osebama 1. oktobra v Rožni ul. 31 (Sr. Jakob). 22990-23

1. oktobra
 oddam s vso oskrbo (prvovrstna domača hrana) lepo zračno sobo s tekočo toplo in mrzlo vodo ter souporabo kopalnice. Blizu banovine, Skrabčeva 5. 23002-23

Informacije
 Preklic!
 Ni res, kar sem se izrazil o L. P. Trbovlje. A. M. Trbovlje. 23027-31

Razno
 Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

ZA JESEN SMO zopet CENEJSI.
 — Trenškoti Din 375.—, Hubertus Din 250.—, Pumparce izpod Din 100.—. V ogromni izbiri modne hlače.

PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14.

ULICNI LOKAL
 s kletjo, pisarniškimi prostori, zlati pripraven za tekstilno skladišče na debelo, oddamo v najem, s 1. oktobrom t. l. v Zagrebju, v Radišini ulici št. 5. Poblize na navedeno addresso ali telefon 48-28

RAZGLAS O LICITACIJI.
 Mestno poglavarstvo mariborsko razpisuje za popravilo carinskih skladišč ob Einspielerjevi ulici v Mariboru

II. javno pisмено ponudbeno licitacijo
 v skrajšanem roku 10 dni

na dan 19. oktobra 1936 ob 11. uri
 v sobi št. 3 mestnega gradbenega urada v Mariboru. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami istotam, soba št. 3. Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto uradnega proračuna, ki znaša

Din 128.287,40.

Ponudbe je kolekovati po § 9 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o takсах z dne 25. III. 1932, Služb. Nov. br. 70/XXIX z dne 26. III. 1932.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglašila o licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni deski mestnega poglavarstva mariborskega.

MESTNO POGLAVARSTVO MARIBORSKO.

Dotrpel je, previden s sv. zakramenti za umirajočs naš zlati soprog, sin, brat, svak in stric

SOTLER TINKO

Pogreb dragega bo v soboto, dne 26. t. m., ob polj 5. uri popoldne, izpred mrtvaške veže splošne bolnice.

Prosimo tihega sožalja!
 LJUBLJANA, dne 25. septembra 1936.

Zalujoče rodbine: SOTLER — KRAHER.

Vsem, ki ste čutili z nami v teh težkih dneh, vsem, ki ste obiskali našega dobrega ata, mu poklonili zadnje cvetje in ga spremili na poslednji poti, naša srčna

ZAHVALA

Sv. maša za pokojnega bo darovana v torek 29. t. m. ob 8. uri zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

Ljubljana — New Jersey, 26. septembra 1936.

Rodbine: PROSENC — MERTEL.